

Vuosikertomus 2022

Keski-Suomen Liikunta ry

Keski-Suomen Liikunta ry:n toiminnan perusta	2
Esipuhe	3
1. Hallinto	4
1.1. Yhdistyksen viralliset kokoukset	
1.2. Hallitus	
1.3. Jäsenyhdistykset	
1.4. Henkilöstö	
2. Huomioimiset ja palkitsemiset	7
2.1. Ansiomerkit	
2.2. Muut huomioimiset	
2.3. Keski-Suomen Urheilugaala 2022	
2.4. Vuoden 2022 keskisuomalaiset urheilijat ja yhdistykset	
3. Lasten ja nuorten fyysisen aktiivisuuden edistäminen	10
3.1. Lisää Liikettä -hanke	
3.2. Harrastamisen edistäminen ja lisää liikettä iltapäiviin kehittämistyö	
3.3. Soveltava liikunta	
3.4. Lasten ja nuorten liikunnan kuntakierros	
3.5. Lapset liikkeelle Keski-Suomessa -verkkolehti	
3.6. Lasten ja nuorten liikunnan koulutukset	
3.7. BeActive Urheiluseuraviikko Jyväskylässä	
3.8. Nuorten Kesätyö -hanke	
4. Työikäisen aikuisväestön ja ikäihmisten fyysisen aktiivisuuden edistäminen	13
4.1. Kuntayhteistyö	
4.2. Liikkuva työelämä	
4.3. Liikuntaneuvonta	
4.4. Ikäihmiset	
4.5. Urheiluseurojen harrasteliikunnan edistäminen	
4.6. Hankkeet	
4.7. Tilaisuuudet, koulutukset ja työpajat	
4.8. Finlandia Marathon	
5. Seuratoiminnan edistäminen	18
5.1. Tähtiseura-laatuohjelma	
5.2. Seurakehitysprosessit	
5.3. Seurajohdon koulutukset	
5.4. Toiminnanjohtajaverkosto	
5.5. Seuratuki	
5.6. RIVE-hanke	
5.7. Seurafooromit	
6. Toimistopalvelut ja taloushallinto	22
7. Vaikuttaminen ja viestintä	22
7.1. Verkostotoiminta	
7.2. Lausunnot, mielipidekirjoitukset, tiedotteet	
8. Aluepäivät	25
9. Yhteenveto toiminnasta	25
10. Talous	26
Liitteet: Tuloslaskelma ja tase	

Keski-Suomen Liikunta ry:n toiminnan perusta

Keski-Suomen Liikunnan toiminta-ajatus

Keski-Suomen Liikunta ry:n toiminta-ajatuksena on keskisuomalaisten hyvinvoinnin tukeminen liikunnan ja urheilun avulla

1. tuottamalla jäsenjärjestöille niiden haluamia ja tarvitsemia laadukkaita palveluja
2. tukemalla keskisuomalaisen liikunnan ja urheilun edistämiseen tähtääviä kehittämishankkeita
3. kehittämällä erityisesti lasten ja nuorten liikunnan tasapuolisia edellytyksiä ja harrasteliikunnan eri muotojen mahdollisuuksia
4. toimimalla jäsenjärjestöjensä ja muiden intressiryhmien yhteistyön verkonkutojana

Arvot

Maakunnallisuus

Keski-Suomen Liikunta on keskisuomalaista liikuntakulttuuria kehittävä ja kokoava yhdistys. Liikuntakulttuurilla on tärkeä merkitys Keski-Suomen itsetunnolle, maakuntahengelle ja kehittymiselle.

Positiivisuus Keskiläisillä on positiivinen ja avoin asenne ihmisiä, asioita ja ilmiöitä kohtaan.

Inhimillisuus KesLin toiminta perustuu vuorovaikutukseen ihmisten kanssa. Olemme vastuuntuntoisia, rehellisiä ja suvaitsevaisia. Kunnioitamme jokaista omana itsenään.

Laadukkuus KesLin toiminta on eettisesti kestävä, asiakaslähtöistä ja tavoitteellista. Kehitämme toimintaamme määrätietoisesti suunnittelemalla, toteuttamalla suunnitelmia sekä arvioimalla toteutusta saamamme palautteen ja tavoitteiden pohjalta.

Vaikuttavuus Olemme ennakkoluulottomia, laajakatseisia ja yhteistyökykyisiä. Keski-Suomen Liikunta on merkittävä alueellisen liikuntakulttuurin kehittäjä ja toiminnallamme on myös yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Visio 2025

Keski-Suomen Liikunta on tunnettu toimija ja haluttu kumppani, jolla on tunnustettu asema liikunnan kehittäjäorganisaationa.

Tavoitetila 2025

1. Keskisuomalaisissa seuroissa on osaamista ja ne toimivat laadukkaasti
2. Keskisuomalaisten liikunta-aktiivisuus on lisääntynyt
3. Keski-Suomen Liikunnalla on tunnustettu asema liikunnan kehittäjänä
4. Keski-Suomessa on vahva ja aktiivinen liikuntatoimijoiden verkosto

Tavoitteeseen pääsemme vahvistamalla kuntakohtaisesti liikunnan edistämistoimenpiteitä sekä seuratoiminnassa että kuntien kumppanina tunnistaen olemassa olevat resurssit ja olosuhteet sekä varhaiskasvatusikäisten, kouluikäisten, aikuisten sekä iäkkäiden tarpeet. Kehittämistyötä toteutetaan tutkittuun tietoon sekä aikaisempaan kokemukseen perustuen.

Vuosi 2022

Vuosi 2022 oli Keski-Suomen Liikunta ry:n 28. toimintavuosi. Vuosi oli paluuta normaalimpaan toimintaan koronapandemian jäljiltä, ja pystyimme toteuttamaan lähes kaikki tapahtumat suunnitellusti. Pandemian aikana käyttöön otetut digitaaliset alustat ovat myös osittain jääneet osaksi normaalia toimintaa, mikä on myös sujuvoittanut ja helpottanut tiettyjen tilaisuuksien järjestämistä.

Toimintaympäristönä Keski-Suomi on liikunnan ja hyvinvoinnin näkökulmasta otollinen, sillä liikunta on vahvasti Keski-Suomen eri strategioissa (mm. Jyväskylän kaupunki, Jyväskylän yliopisto, maakuntastrategia, hyvinvointialueen strategia). Tämä mahdollistaa hyvän yhteistyön eri toimijoiden kanssa. Keski-Suomen Liikunnalla olikin kumppanuussopimukset sekä Keski-Suomen liiton että Jyväskylän kaupungin kanssa.

Vuonna 2022 toimintaa kehitettiin usean kehittämishankkeen avulla sekä verkottumalla entistä vahvemmin maakunnallisten toimijoiden kanssa. Keski-Suomen Liikunta on vahvasti vaikuttamassa maakunnan kehitykseen liittyvissä toimissa olemalla mukana erilaisissa asiantuntijaryhmissä sekä vaikuttamalla järjestöjen yleiseen asemaan maakunnassa. Olimme aktiivisesti mukana tulevan Keski-Suomen hyvinvointialueen valmistelussa.

Olemme strategiamme mukaisesti verkottuneet entistä tiiviimmin sekä alueellisesti että paikallisesti. Toimimme aktiivisesti maakunnan yhteistyöverkostoissa, tavoitteena ”isommilla hartioilla” ja toimijoiden välisellä yhteistyöllä lisätä liikettä, luoda tukijärjestelmä urheilijan polulle, tarjota entistä parempaa apua seuratoimintaan sekä vaikuttaa positiivisesti liikunnan ja urheilun asemaan kunnissa.

Koronatilanteen vuoksi jouduimme siirtämään Keski-Suomen Urheilugaalan maaliskuulle. Palkitsimme jälleen maakunnan parhaita urheilijoita, valmentajia, seuratoimijoita ja liikkujia Scandic Laajavuorella Jyväskylässä. Juhlalta on tullut entistäkin kiinnostavampi tehtyämme yhteistyötä valtakunnallisen Suomen Urheilugaalan, OPH:n ja Veikkauksen kanssa. Osallistujia oli n. 250 urheiluihmistä ympäri maakuntaa.

Toisen päätapahtumamme Finlandia Marathon on vakiinnuttanut paikkansa keskisuomalaisen aikuisliikunnan juoksutapahtumien kohokohtana, johon tullaan ympäri Suomea. Mukana on myös nuorten sarjat kannustamassa nuoria aikuisia liikkumaan. Teimme tapahtumassa yhteistyötä Liikuntapääkaupunki Jyväskylän kanssa järjestämällä monen vuoden tauon jälkeen Nuorten Maratonin, joka oli menestys. Tarkoitus on myös jatkaa sitä myös tulevaisuudessa osana Finlandia Marathon -tapahtumaa. Toteutimme myös laajan kuntakierroksen lasten ja nuorten liikunnan edistämiseksi keskisuomalaisissa kunnissa.

Opetus- ja Kulttuuriministeriön tukemana mahdollistimme lähes 200 nuorta kahden viikon kesätyöjaksolle keskisuomalaisiin seuroihin. Seurat ja nuoret kokivat tuen erittäin tarpeellisena.

Elokuussa Peurungassa järjestetyn liikunnan aluejärjestöjen henkilöstöpäivien järjestelyt veivät paljon aikaresursseja, mutta tapahtuma onnistui mainiosti. Osallistujia oli yhteensä 130 kaikista aluejärjestöistä sekä sidosryhmistämme

Keski-Suomen Liikunnan talouden rakenne muodostuu Opetus- ja kulttuuriministeriön avustuksesta sekä muusta toiminnasta mm. koulutuksista, tapahtumista ja kehittämisavustuksista. Vuoden 2022 tulos oli 26 432,27 € positiivinen ja mahdollistaa toiminnan järkevän kehittämisen.

Jyväskylässä 1.3.2023

Petri Lehtoranta, aluejohtaja

1. Hallinto

Tavoite

Hyvällä hallinnolla varmistetaan strategian toteutuminen sekä turvataan varsinaisen toiminnan edellytykset.

Toteutus

Keski-Suomen Liikunta (KesLi) toteuttaa vuosisuunnittelujärjestelmää, jolla varmistetaan yhteinen suunnittelu ja toiminnan seuranta. Toiminta- ja taloussuunnitelma tehtiin syksyn aikana. Vuoden 2023 toimintasuunnitelma sekä strategia 2025 vahvistettiin syyskokouksessa joulukuussa. Strategiassa painottuu kuntayhteistyö, seuratoiminnan kehittäminen, tiedolla johtaminen sekä verkostotoiminta.

KesLin toimintaa arvioidaan vuosikertomuksessa, joka laaditaan toimialakohtaisesti helmi-maaliskuussa ja hyväksytään kevätkokouksessa. KesLin toimintaa ja taloutta seurataan toimiston yhteisissä palaverissa neljännesvuosittain sekä hallituksen kokouksissa kuukausittain.

KesLi tukee hallituksen, toimihenkilöiden sekä kouluttajien koulutusta joko sitä itse järjestämällä tai tukemalla kouluttautumista ulkopuolisissa koulutuksissa. Henkilökuntaa on myös vuosittain kannustettu liikkumaan yhteisillä liikuntapäivillä sekä osallistumalla liikunnan harrastamiseen liittyviin kustannuksiin.

Keski-Suomen Liikunnan aluejohtaja käy henkilökohtaiset kehittämiskeskustelut henkilöstön kanssa huhtikuussa. Keskustelujen tavoitteena on varmistaa henkilöstön jaksamiseen sekä henkilökohtaisen osaamisen kehittämiseen liittyvät asiat.

Keski-Suomen Liikunnan hallitus hyväksyi syksyllä 2021 ensimmäisen laajan Keski-Suomen Liikunta ry:n Vastuullisuusohjelman, jonka sisältöinä ovat 1) Hyvä hallinto 2) Turvallinen toimintaympäristö 3) Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja eettisyys 4) Ympäristö, ilmasto ja kestävä kehitys ja 5) Tuki jäsenten vastuulliseen toimintaan. Vastuullisuusohjelma sekä siihen liittyvä esitysaineisto löytyy KesLin kotisivuilta osoitteesta www.kesli.fi/vastuullisuus.

Vastuullisuusohjelman päivitykset 2022:

18.1. Hallituksen 1. kokous: Vastuullisuusohjelman päivitys

19.10. Hallituksen 10. kokous: Ympäristöohjelman päivitys osana vastuullisuusohjelmaa

Toteutimme myös jäsen seurakyselyn joulukuussa 2022.

1.1. Yhdistyksen viralliset kokoukset

Kevätkokous

Keski-Suomen Liikunta ry:n kevätkokous pidettiin 27.4. Jyväskylässä. Puheenjohtajana toimi Jyväskylän Valo ry:n puheenjohtaja Jukka Hämäläinen ja sihteerinä Mira Autio. Kokouksessa hyväksyttiin vuoden 2021 vuosikertomus ja tilinpäätös sekä valittiin ehdollepanotoimikunta valmistelevaan hallituksen henkilövalintoja vuodelle 2023.

Ehdollepanotoimikunnan kokoonpanoksi päätettiin: Ari Kinnunen, Petri Lehtoranta, Kari Kasurinen, Petri Hagman ja Anita Meuronen.

Syyskokous

Keski-Suomen Liikunta ry:n sääntömääräinen syyskokous pidettiin 1.12. Keski-Suomen Liikunnan koulutustilassa. Puheenjohtajana toimi Petri Hagman ja sihteerinä Petri Lehtoranta. Kokouksessa hyväksyttiin vuoden 2023 toiminta- ja taloussuunnitelma ja strategia 2025 sekä päätettiin hallituksen henkilövalinnoista vuodelle 2023.

1.2 Hallitus

Keski-Suomen Liikunta ry:n hallitus kokoontui kymmenen (10) kertaa. Osa kokouksista jouduttiin siirtämään verkkoon hyödyntämällä Teamsia, osa toteutettiin sähköpostikokouksena. Puheenjohtajana kokouksissa toimi Ari Kinnunen. Varapuheenjohtajat olivat Outi Aarresola ja Aki Karjalainen. Hallituksen kokouksissa toimi esittelijänä sekä sihteerinä aluejohtaja Petri Lehtoranta.

Hallituksen jäsenet ja heidän osallistumisensa kokouksiin:

Varsinainen jäsen:		Varajäsen:	
Ari Kinnunen, pj.	10/10		
Outi Aarresola, vpj.	8/10		
Aki Karjalainen, vpj.	8/10		
Timo Onatsu	8/10	Antti Laitinen	0/10
Hannu Kiminkinen	6/10	Heli Alapiha	1/10
Ilmo Viitanen	7/10	Kimmo Harju	3/10
Jon Salminen	4/10	Minna Tunkkari-Eskelinen	2/10
Outi Sahikallio	8/10	Jarkko Toivola	0/10
Elisa Pursiainen	5/10	Lauri Karhunen	0/10

Tilintarkastajat:

Martti Olli HTM, varalla Reijo Korpela KHT

1.3 Jäsensyödistykset (174)

Urheiluseurat (152 kpl)

Alhon Aki ry	Jyväskylän Komeetat ry	Konneveden
Alppihiihtoseura Himoski ry	Jyväskylän Kuurojen Urheiluseura	Moottorikerho/Urheiluautoilijat ry
Alvajärven ryhti	Jalo ry	Konneveden Urheilijat ry
DanceStyle ry	Jyväskylän Laskuvarjokerho ry	Korpilahden Pyrintö ry
Diskos Jyväskylä	Jyväskylän Latu ry	Korpilahden Urheiluautoilijat ry
FC Saarijärvi ry	Jyväskylän Liitokiekkoilijat ry	Koskenpään Kiri
FC Vaajakoski ry	Jyväskylän Lohi ry	Kyyjärven Kyky ry
Grainville Line Dancers ry	Jyväskylän Naisvoimistelijat ry	Laukaan Kisa-Veljet Darma-Kai ry
Haapamäen Urheilijat ry	Jyväskylän Nousu ry	Laukaan Moottorimiehet ry
Hankasalmen Hanka ry	Jyväskylän Pallokerho ry	Laukaan Shukokai Karate ry
Happee ry	Jyväskylän Pyöräilyseura ry	Laukaan Urheilijat ry
Happee Steamers ry	Jyväskylän Saukot ry	Lentopalloseura Homenokat ry
Harjun Voima Jyväskylä ry	Jyväskylän Seudun Palloseura ry	Leppäveden Leppä ry
Hongikon Nuorisoseuran Urheilijat ry	Jyväskylän Shorinji Kempo ry	Lievestuoreen Kisa ry
ISO:n Tanhuajat ry	Jyväskylän Taitoluistelu-seura ry	Liikkunnan Riemu ry
Jaguars Spirit Athletes ry	Jyväskylän Tanssi- ja	Los Bastardos ry
Jigotai ry	Naisvoimisteluseura ry	Lylmi ry
JKK Juniorit ry	Jyväskylän Tennis-seura ry	Meloiloo ry
JKK Jyväskylä ry	Jyväskylän Voimistelijat -79 ry	Mukwan Jyväskylä ry
Joutsan Pommi ry	Jyväskylä-Lentis ry	Multian Jyske
Joutsan Seudun Pallo ry	Jyväskylä-seudun Kiekko ry	Multian Naisvoimistelijat ry
Joutsan Voimistelu ja Liikunta ry	Jyväskylä-seudun Paini-Ässät ry	Muuramen Rasti ry
JPS Juniorit ry	Jyväskylä-seudun Ratsukot ry	Muuramen Syke ry
JYP Juniorit ry	Jämsän Kiekko-Sudet Jämsä ry	Muuramen Urheilijat Basket ry
JyväSDance ry	Jämsän Naisvoimistelijat ry	Muuramen Voimistelu- ja
Jyväskylä Academy of Martial Arts ry	Jämsän Retki-Veikot ry	urheiluseura Yritys ry
(AHMA)	Jämsänkosken Ilves ry	Muurasjärven Murto ry
Jyväskylä Basketball Academy ry	Järvi-Suomen Pallo ry	O2-Jyväskylä ry
Jyväskylä Jaguars ry	Kaipolan Naisvoimistelijat ry	Padel JKL ry
Jyväskylä Roller Derby ry	Kaipolan Vire ry	Palokan Ilo, voimistelu ja liikunta ry
Jyväskylä Rugby Club ry	Kampuksen Dynamo ry	Palokan Riento ry
Jyväskylän Aalto ry	Kannonkosken Kiho ry	Petäjäveden Petäjäiset ry
Jyväskylän Agility Team ry	Keihäskarnevaalit ry	Petäjäveden Tempo ry
Jyväskylän Hiihtoseura ry	Kensu ry	Pihtiputaan Tuisku ry
Jyväskylän ITF Taekwon_Do ry	Keski-Suomen Moottorikerho ry	Ploki Pihtipudas ry
Jyväskylän Kenttärheilijat ry	KeuPa Hockey Team ry	Pohjois-Päijänteen Pursiseura ry
Jyväskylän Kiri 2020 ry	Keurusjumpa ry	Pudis ry
Jyväskylän Kiri & Kirittäret Juniorit ry	Keuruun Kisailijat ry	Putkilahden Ketterä ry
Jyväskylän Kirittäret ry	Keuruun Naisvoimistelijat ry	Pykkönmäen Yrittävä ry
	Keuruun Pallo ry	Pöytävuoren Peikot ry
		Pöytätennis Jyväskylä ry

Rautpohjan Moottorikerho ry
 Respeite Capoeira Jyväskylä ry
 Riihivuoren Hiihtoseura ry
 Rock'n' Swing Dance Club Break ry
 Ryutokai ry
 Saarijärven Frisbaajat ry
 Saarijärven Jääurheiluseura ry
 Saarijärven Naisvoimistelijat ry
 Saarijärven Pullistus ry
 Saarijärven Tennis ry
 Seitsemän Hunnun Tanssi ry
 Ski Jyväskylä ry
 Stamina Triathlon Club ry
 Suunta Jyväskylä ry
 Säynätsalon Riento ry
 Tammijärven Tammi ry
 Tanssi- ja voimisteluseura Illusion
 Vaajakoski ry
 Team LKP ry
 Tikkakosken Pallo ry
 Tikkakosken Tikka ry
 Tikkakosken Voimistelu- ja
 Liikuntaseura ry
 Toivakan Rivakka
 Trio-Juniorit ry
 Uuraisten Urheilijat ry
 Vaajakosken Kuohu ry
 Vaajakosken Pelikaanit ry
 Vaajakosken Uimaseura ry
 Vihtavuoren Pamaus ry
 Viitasaaren Suunta ry
 Viitasaaren Viesti ry
 Voimistelu- ja urheiluseura
 Jyväskylän Valo ry
 Voimistelu- ja urheiluseura Palokan
 Pyry ry
 Voimistelu- ja urheiluseura Uuraisten
 Raiku r.y.
 Voimistelu- ja urheiluseura Urho ry
 Voimistelu-, urheilu- ja raittiusseura
 Flanelis ry
 Äänekosken Huima ry
 Äänekosken Urheilijat ry

Opiskelijajärjestöt (1)
 Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunta
 ry

Maakunnalliset yhdistykset (8)

Keski-Suomen Hiihto ry
 Keski-Suomen Kylät ry
 Keski-Suomen Suunnistus ry
 Keski-Suomen
 Urheiluharjoittelukeskussäätiö sr
 Keski-Suomen Yleisurheilu ry
 Keski-Suomen Yleisurheilun
 tukisäätiö
 Suomen Metsästäjäliiton Keski-
 Suomen piiri ry
 TUL Järvi-Suomi ry

Valtakunnalliset lajiliitot (13)

AKK-Motorsport ry
 Hengitysliitto ry
 Parkour Oppimiskeskus ry
 Suomen Ampumaurheiluliitto ry
 Suomen Jääkiekkoliitto ry
 Suomen Koripalloliitto
 Suomen Lentopalloliitto ry
 Suomen Palloliitto ry
 Suomen Pesäpalloliitto ry
 Suomen Ratsastajain Liitto ry
 Suomen Salibandyliitto ry
 Suomen Taitoluisteluliitto
 Suomen Tennisliitto ry

1.4. Henkilöstö

Petri Lehtoranta	aluejohtaja	01.01. - 31.12.
Jouni Vatanen	lasten ja nuorten liikunnan kehittäjä	01.01. - 31.12.
Laura Härkönen	seurakehittäjä	01.01. - 31.12.
Mira Autio	toimistosihteeriksi/soveltavan liik. asiantuntija	01.01. - 31.12.
Jyrki Saarela	aikuisliikunnan kehittäjä	01.01. - 31.12.
Laura Nuutinen	taloussihteeriksi	01.01. - 31.12.

Lisäksi KesLissä on toiminut myös harjoittelijoita, kouluttajia ja vapaaehtoistyöntekijöitä.

Vuonna 2022 valmistui yksi työharjoittelutyo: Kuntavertailu liikunta-aktiivisuudesta ja hyvinvoinnista Keski-Suomen ja Varsinais-Suomen välillä. TTM Senni Nieminen, JYU.

2. Huomioimiset ja palkitsemiset

Tavoite

Huomioimisella ja palkitsemisella huomioimme laajaa keskisuomalaisista vapaaehtoistyötä sekä pitkäaikaisia tehtäviä mm. urheiluseuratoiminnassa. Tämän lisäksi onnittelemme menestyksekkäitä urheilijoita sekä merkkivuotia viettäviä seuratoimijoita ja urheiluseuroja.

Toteutus

2.1. Ansiomerkit

Keski-Suomen Liikunnan hallitus myöntää ansiomerkkejä työstä keskisuomalaisen liikunnan ja urheilun kansalaistoiminnan ja vapaaehtoistoiminnan hyväksi. Ansiomerkkejä myönnetään henkilöille tunnustukseksi paikallisella, alueellisella tai valtakunnallisella tasolla liikunnan kansalaistoiminnan piirissä tehdystä työstä lasten ja nuorten liikunnan, aikuisten harraste- ja terveysliikunnan, kilpa- ja huippu-urheilun, koululais- ja opiskelijaliikunnan, erityisliikunnan, liikunnan järjestötoiminnan tai muun liikuntaa edistävän toiminnan hyväksi. Käytämme vuonna 2018 perustettua maakunnallista ansiomerkkijärjestelmää.

Vuonna 2022 myönnettyt ansiomerkit:

Kultainen ansiomerkki:

Nimi	Pvm.	Hakija / syy	nro.
Kalliojärvi Anna Kaisa	30.6.2022	Kyyjärven kyky 90 v.	34
Hietalaakso Seija Liisa	30.6.2022	Kyyjärven kyky 90 v.	35
Hänninen Eila	30.6.2022	Kyyjärven kyky 90 v.	36
Paananen Raimo	30.6.2022	Kyyjärven kyky 90 v.	37
Vehkalampi Erkki	30.6.2022	Kyyjärven kyky 90 v.	38
Kyrölahti Esa Antero	30.6.2022	Kyyjärven kyky 90 v.	39
Viitala Alpo Tenho Johannes	30.6.2022	Kyyjärven kyky 90 v.	40
Lassila Jaakko	23.9.2022	Äänekosken Urheilijat 90 v.	41
Kiviranta Jorma	23.9.2022	Äänekosken Urheilijat 90 v.	42
Siirtonen Jarkko	30.9.2022	Äänekosken Urheilijat 90 v.	43
Gröhn Mika	30.9.2022	Äänekosken Urheilijat 90 v.	44
Aaltonen Petri	30.9.2022	Äänekosken Urheilijat 90 v.	45
Eloranta Tuula Marja Leena	19.10.2022	JNV 105 v.	46
Laurio-Eronen Greta	19.10.2022	JNV 105 v.	47
Myllyharju-Puikkonen Anu Maarit	19.10.2022	JNV 105 v.	48

Aartolahti Eeva	19.10.2022	JNV 105 v.	49
Peränen Nina Johanna	19.10.2022	JNV 105 v.	50
Nuija Sanna Sinikka	19.10.2022	JNV 105 v.	51
Kovala Irma Liisa Tuulikki	19.10.2022	JNV 105 v.	52
Rasmus-Järvinen Tarja Irene	19.10.2022	JNV 105 v.	53
Taskinen Anna-Elina	19.10.2022	JNV 105 v.	54
Hänninen Arto Uolevi	19.10.2022	Tikkakosken Pallo	55
Virkkula Eeva Kaarina	19.10.2022	JNV 105 v.	56
Kerttula Marja-Leena	19.10.2022	JNV 105 v.	57

Hopeinen ansiomerkki:

Järvikallio Joona	30.9.2022	Äänekosken Urheilijat 90 v.	2
Järvikallio Rauno	30.9.2022	Äänekosken Urheilijat 90 v.	3
Porri Tero	30.9.2022	Äänekosken Urheilijat 90 v.	4
Timonen-Jylhä Soile	19.10.2022	JSA 10 v.	5

2.2. Muut huomioimiset:

25.1.	Ilmo Viitanen	70 v.	Metsokukko nro 63
12.2.	Petri Lehtoranta	60 v.	Metsokukko nro 64
24.8.	Keski-Suomen kehitysvammaisten Tuki ry	60 v.	muistolahja
27.8.	Pylkönmäen Yrittävä ry	110 v.	koulutusseteli
29.10.	Säynätsalon Riento ry	100 v.	koulutusseteli
30.10.	Kyyjärven Kyky	75 v.	koulutusseteli
11.12.	Jyväskylän Naisvoimistelijat	105 v.	huomioiminen
09.12.	Juha Hjelt liikuntaneuvoksen arvonimi		Onnitteluadressi

2.3. Keski-Suomen Urheilugaala 2022

Keski-Suomen Liikunta palkitsee vuosittain vuoden urheilijan, joukkueen, vammaisurheilijan, elämänuran, seuratoimintahenkilön, nuorisourheiluseuran, nuorisourheilun vetäjän ja lasten liikuttajan Keski-Suomen Urheilugaalassa. Valinnan suorittaa vuosittain valittava palkitsemistyöryhmä. Lisäksi tilaisuudessa palkitaan kuntien valitseman vuoden liikuntateot sekä lajiliittojen valitsevat vuoden urheiluteot.

Vuoden 2021 parhaat keskisuomalaiset urheilumenestyjät oli valinnut keskisuomalaisten urheiluihmisten esitysten pohjalta Keski-Suomen Liikunnan valitsema palkitsemistyöryhmä. Palkitsemistyöryhmään kuuluivat työryhmän puheenjohtaja Alpo Peltola, Tommi Roimela sanomalehti Keskisuomalainen, Kalle Pallonen YLE Jyväskylä, Ari Nummela KIHU, Petri Hagman Keljon Viesti, Kari Pirinen Keski-Suomen liitto, Kimmo Harju Keski-Suomen Liikunta, Minna Truphonen SKI Jyväskylä ja Nina Peltonen Paralympiakomitea. Työryhmän sihteerinä toimi Keski-Suomen Liikunnan aluejohtaja Petri Lehtoranta.

Vuoden 2022 Keski-Suomen Urheilugaala järjestettiin Scandic Laajavuoressa. Koronan vuoksi tapahtuma jouduttiin siirtämään maaliskuulle, mutta tuolloin se voitiin järjestää noudattamalla tarkkoja hygieniaohteistuksia. Tapahtuma keräsi 250 liikunnan ja urheilun ystävää paikan päälle juhlistamaan valintoja sekä viettämään hauska ilta esitysten ja musiikin merkeissä. Tilaisuudessa palkittiin vuoden 2021 parhaat urheilijat, seurajoukkueet ja liikuttajat.

2.4. Vuoden 2022 keskisuomalaiset urheilijat ja yhdistykset:

Vuoden keskisuomalainen urheilija	Kalle Rovander ja kartanlukija Jonne Halttunen
Vuoden paraurheilija	Sara-Elise Ruokonon
Elämänura-palkinto	Alpo Peltola
Vuoden valmentaja	Mattias Kitola
Vuoden nuori urheilija	Eelis Meriläinen

Vuoden joukkue
Vuoden keskisuomalainen urheiluseura
Vuoden nuorisourheilun vetäjä
Jokeri-palkinto Liikuntapääkaupungin
Maakunnallinen urheiluteko
Vuoden lasten liikuttaja
Vuoden nuorisourheiluseura
Vuoden seuratoimihenkilö
Harrastamisen Suomen malli –palkinto

Kirittäret
Jyväskylän Kenttäurheilijat
Kati Tuovinen
Nuorten Maraton
Kyky-Betsetin nousu lentopallon Mestaruusliigaan
Huhtasuon yhtenäiskoulu
Palokan Riento
Johanna Leivonen
Kuuhanaveden yhtenäiskoulu

Vuoden Urheiluteot lajeittain

Hiihto
Jalkapallo
Jääkiekko
Lentopallo
Paraurheilu
Pesäpallo
Ratsastus
Salibandy
Lajin edistämistyö-palkinto:
Vuoden Seuratoimija:
Suunnistus:
Voimistelu:
Yleisurheilu:
TUL:

Kivijärven hiihtokoulu
JJK Jyväskylän nousu Ykköseen
Antti Hänninen
Kyyjärven Kyky-Betset
Esko Karmala
Kirittäret
Nuorten ratsastajien SM-pronssi kouluratsastuksessa

Tero Riihinen
Ari Vilenius
Sole Nieminen
Jyväskylän Naisvoimistelijat
Sini Lällä
Jyväskylän Valo

Vuoden liikuntateot kunnittain:

Hankasalmi:
Joutsa:
Jyväskylä:
Jämsä:
Kannonkoski:
Karstula:
Keuruu:
Kinnula:
Kivijärvi:
Konnevesi:
Kyyjärvi:
Laukaa:
Luhanka:
Multia:
Muurame:
Petäjävesi:
Pihtipudas:
Saarijärvi:
Toivakka:
Uurainen:
Viitasaari:
Äänekoski:

Aleksi Suomäki
Pekka Huikko
Jyväskylän Oy / Ensilumenlatu
Vilma Haikonen perheineen
Mikko Lyytinen ja Henry Sauranen
Aino Krook
Keuruun Pallo P 17v. Futsal joukkue
Timo Leppänen
Petri Kotilainen
Liisa Kinnunen
Henri Jäntti ja Vesa Mäkelä
Laukaa United jalkapallon yhdistelmäjoukkue
Latuset Oy/ Luhtalan latuverkoston ylläpito
Timi Huisman
Antti Junikka, Boreal Hanmoodo Muurame ry
Petäjäveden Urheiluautoilijat
Sirke Paukku
Saarijärven Frisbaajat ry
Matti ja Kirsi Ilmonen
Urheilukenttä
Hiihtokeskus Sahis/Heikki Pitkänen
Suolahden Halloweenkävely

3. Lasten ja nuorten fyysisen aktiivisuuden edistäminen

Tavoite ja missio

Keski-Suomen Liikunnan lasten ja nuorten toimialan missio ja tavoite on, että keskisuomalaiset lapset liikkuvat varhaisvuosien fyysisen aktiivisuuden suositusten (OKM 2016) ja kouluikäisten fyysisen aktiivisuuden suositusten (OKM 2021) mukaisesti.

Toteutus

3.1. Lisää liikettä hanke

Keski-Suomen Liikunta osallistui kaikkien liikunnan aluejärjestöjen yhteiseen Lisää liikettä -hankkeeseen. Hankkeella on neljä varhaisvuosien liikuntaa koskevaa tavoitetta:

1. *Valtakunnallisen Liikkuva varhaiskasvatus ohjelman paikallinen ja maakunnallinen edistäminen*
2. *Maakunnallinen varhaisvuosien liikunnan verkostotyön edistäminen*
3. *Alle kouluikäisten lasten ja heidän perheidensä liikunnallisen elämäntavan edistäminen*
4. *Uusien tukimuotojen ja sisältöjen kehittäminen varhaiskasvatustajien liikuntakasvatustehtävän auttamiseksi.*

Lisää liikettä hankkeessa perusopetuksen kouluja ja toisen asteen oppilaitoksia koskevat tavoitteet olivat:

1. *Liikkuva opiskelu ohjelman tunnetuksi tekeminen toisen asteen oppilaitoksissa*
2. *Perusasteen koulujen Liikkuva koulu ohjelmassa käynnistettyjen toimenpiteiden vakiinnuttaminen pysyväksi toiminnaksi koulujen toimintakulttuurissa*
3. *Lisää liikettä iltapäiviin kehittämistyö*

3.1.1. Varhaisvuosien liikunnan toimenpiteet

3.2.1 Varhaisvuosien liikunnan verkosto

Keski-Suomen kuntien varhaisvuosien liikunnan kevään verkostotapaaminen järjestettiin huhtikuussa. Tapaamisessa alustajina toimivat Sami Kalaja ja Matti Honka. Tilaisuudessa kunta esimerkki kuultiin Korpilahden päiväkodilta. Syksyn tapaaminen siirrettiin järjestettäväksi heti alkuvuoteen 2023.

3.2.2. Varhaisvuosien liikunnan koulutukset

Lisäksi vuoden aikana järjestettiin liikuntakasvatuksen johtaminen varhaiskasvatusyksiköissä koulutus sekä 4 kappaletta Lisää lasten liikettä varhaisvuosien liikunnan vanhempain iltoja. Lisäksi markkinointiin liikunnan aluejärjestöjen yhteistyössä järjestämiä webinaareja 3 kpl. Merkittävin tapa edistää varhaisvuosien liikuntaa oli lasten ja nuorten liikunnan kuntakierros (Kuntakierroksesta tarkemmin kohdassa 3.6.)

3.2.3. Muut varhaisvuosien liikunnan toimenpiteet

Varhaiskasvatuksen yksiköiden työ tueksi yhteistyössä Keuruun kaupungin kanssa toteutettuun Vauhtipankki – alle kouluikäisten liikunnan videokirjastoon lisättiin 12 uutta liikuntaleikkiä.

3.1.2. Perusopetuksen koulujen ja 2. asteen oppilaitosten toimenpiteet

3.3.1. Perusopetuksen Liikkuva koulu verkosto

Kevään kaikkien kuntien yhteinen verkostotapaaminen jätettiin koronavirusepidemian vuoksi vielä pitämättä. Kevään aikana järjestettiin 12 kuntakohtaista Teams tapaamista, joissa tavattiin kuntien sivistystoimenjohtajat, rehtoreita sekä liikunnanopettajia. Syksyllä yhteisen verkostotapaamisen sijaan panostettiin lasten ja nuorten liikunnan kuntakierrokseen. (Kuntakierroksesta tarkemmin kohdassa 3.6.)

3.3.2. Perusopetuksen liikunnan koulutukset

Erityisesti loppukeväästä ja syksyllä koronavirusepidemian väistyttyä järjestettiin perusopetuksen välikkäriskoulutuksia ja toisen asteen oppilaitosten liikuntatutor koulutuksia. Lisäksi vuoden aikana järjestettiin 2 kpl toiminnallisen oppimisen koulutuksia.

3.3.3. Muut perusopetuksen liikunnan toimenpiteet

Keski-Suomen Liikunnan tuottama Koululaisen kestävyyskunnan kehittäminen opettajan opas julkaistiin keväällä 2022. Oppaaseen näkemyksen antoivat Kihun, Likesin ja Jyväskylän Yliopiston liikuntatieteellisen tiedekunnan sekä Jyväskylän kaupungin opetuspalveluiden asiantuntijat.

3.2. Harrastamisen edistäminen ja lisää liikettä iltapäiviin kehittämistyö

3.2.1. Keski-Suomen kuntien Harrastamisen Suomen mallin verkosto

Keski-Suomessa rahoitusta Harrastamisen Suomen mallin toteutukseen sai kahdeksantoista (18) kuntaa. Helmikuussa järjestettiin rahoitusta saaneiden kuntien verkostotapaaminen. Lisäksi vuoden aikana osallistuttiin aktiivisesti liikunnan aluejärjestöjen yhteiseen Harrastamisen edistämisen työryhmään sekä toteutettiin valtakunnallinen webinaari, jossa teemana oli 7-17 -vuotiaiden lasten ja nuorten liikkumissuosittelujen toteuttaminen Harrastamisen Suomen mallin toimenpitein.

3.2.2. Lasten ja nuorten liikunnan ohjaajakoulutukset

Keväällä järjestettiin osana urheiluseurojen nuorille mahdollistamaa kesätyökampanjaa kolme lasten liikunnan ohjauksen starttikurssia. Kevään starttikursseille osallistui 77 ohjaajaa.

Syksyllä järjestettiin yhdeksässä eri kunnassa lasten ja nuorten liikunnan ohjaajakoulutukset. Koulutuksiin osallistui 168 ohjaajaa.

3.3. Soveltava liikunta

Soveltavan liikunnan osalta yhteistyötä jatkettiin Paralympiakomitean, Jyväskylän Yliopiston ja Jyväskylän kaupungin kanssa. Pe 15.9.2022 VALTTI -kick off tapahtumassa KesLi oli mukana jäsenseurojen tukena. Paikalla oli kymmenen lasta ja nuorta perheineen. Paikalle oli kutsuttu myös VALTTI-ohjaajia ja nuoria perheineen. Tapahtuma onnistui hyvin. Junior Games tapahtuma järjestettiin Hipposhallilla 30.11. Hipposhallilla ja KesLi oli mukana jäsenseurojen kanssa.

Keski-Suomen Liikunta on vahvasti mukana Paralympiakomitean kolmevuotisessa Avoimet ovet -hankkeessa (2020-2023), jossa tavoitteena on tukea urheiluseuroja vammaisten ja erityistä tukea tarvitsevien harrastajien mukaan ottamisessa. Hanke toteutetaan yhteistyössä 12 liikunnan aluejärjestön ja seitsemän lajiliiton kanssa. Hanketta rahoittaa opetus- ja kulttuuriministeriö.

Keväällä helmikuussa Avoimet ovet –verkoston tapaamiseen osallistui 25 henkilöä. Tilaisuus järjestettiin teamsin kautta. Syksyn 2022 tapaaminen järjestettiin marraskuussa lähitapaamisena Palokan liikuntahallilla ja kirjastolla. Kävimme seuraamassa Jyväskylän Komeettojen soveltavan jalkapallon harjoituksia. Paikalla oli seurojen, Suomen Palloliiton ja Voimisteluliiton ja kuntien dustajia. Keski-Suomesta mukana on 9 seuraa eri lajeista.

3.4. Lasten ja nuorten liikunnan kuntakierros

Elo-syyskuussa järjestettiin lasten ja nuorten liikunnan kuntakierros. Tilaisuudet järjestettiin kahdessatoista (12) kunnassa. Tilaisuuksiin kutsuttiin laajasti eri toimijoita kuulemaan, keskustelemaan ja ratkaisemaan lasten ja nuorten liikunnan ajankohtaisia asioita. Tilaisuuksien tavoitteena oli luoda yhteinen näkemys lasten ja nuorten liikunnan tilasta kunnassa sekä pohtia erityisiä kehittämiskohteita. Eri tilaisuuksissa oli lasten vanhempia, varhaiskasvatuksen ja koulun henkilökuntaa, urheiluseuroissa toimivia sekä muita lasten liikuntaa järjestäviä tahoja (mm. 4H, MLL, seurakunta).

Tilaisuuksien ohjelma rakentui paikallisten toimijoiden puheenvuoroista: varhaiskasvatus, koulu, urheiluseura, kunta. Puheenvuorojen jälkeen käytiin kehityskeskustelu asioista, joihin juuri ko. paikkakunnalla tulee kiinnittää huomiota. Kuntakierroksen toteuttamisen mahdollisti Keskimaan Ilo auttaa rahoitus.

3.5. Lapset liikkeelle Keski-Suomessa -verkkolehti

Vuoden aikana julkaistiin kaksi numeroa Lapset liikkeelle Keskis-Suomessa verkkolehteä. Verkkolehden artikkeleissa käsiteltiin alle kouluikäisten liikuntaa, lasten ja nuorten kilpaurheilua, harrasteliikuntaa, koululiikuntaa, soveltavaa liikuntaa sekä omatoimista liikkumista. Verkkolehden kohderyhmänä ovat varhaiskasvattajat, koulutoimijat, lasten ja nuorten valmentajat ja ohjaajat, lasten liikuntatoimintaa järjestävät yhteisöt sekä kaikki lasten liikunnasta kiinnostuneet.

Lehden sisältönä olivat asiantuntijoiden haastattelut ja heidän kirjoittamansa kolumnit, hyvien mallien ja toimintatapojen esittely, ajankohtaisten asioiden puntarointi sekä muut lasten ja nuorten liikuntaa monipuolisesti käsittelevät teemat. Verkkolehti on kaikkien halukkaiden saatavissa veloitusetta ilmoittautumalla postituslistalle.

3.6. Lasten ja nuorten liikunnan koulutukset

<u>Pvm.</u>	<u>Koulutus, paikka</u>	<u>osallistujamäärä</u>
17.1.	Uutta buugia Liikkuvaan kouluun, Puuppolan koulu	12
22.2.	Välkkäriskoulutus, Petäjävesi	14
22.2.	Liikuntatutorkoulutus, Joutsa	12
23.2.	Keski-Suomen kuntien Harrastamisen Suomen mallin verkostotapaaminen	10
23.3.	Lisää lasten liikettä vanhempain tilaisuus, Jyväskylä	8
24.3.	Lisää lasten liikettä vanhempain tilaisuus, Jyväskylä	10
25.3.	Lisää lasten liikettä vanhempain tilaisuus, Jyväskylä	12
1.4.	Liike oppimisen tukena – vinkkejä ja menetelmiä varhaiskasvatukseen ja perusopetukseen liikunnan ja leikin avulla	25
20.4.	Lisää lasten liikettä vanhempain tilaisuus, Kivijärvi	20
28.4.	Keski-Suomen Varhaisvuosien liikunnan verkostotapaaminen	15
16.5.	Lasten liikunnan ohjauksen starttikurssi	26
18.5.	Jyväskylän koulujen liikunnanopettajat	12
19.5.	Jyväskylän koulujen luokanopettajat	18
23.5.	Liikuntatutorkoulutus, Lyseon lukio Jyväskylä	14
23.5.	Lasten ja nuorten liikunta Konnevedellä tilaisuus	15
24.5.	Lasten liikunnan ohjauksen starttikurssi	35
1.6.	Lasten liikunnan ohjauksen starttikurssi	20
23.8.	Lasten ja nuorten liikunta Pihtiputaalla	14
24.8.	Tapahtumajärjestäjä koulutus, Jyväskylä	12
24.8.	Lasten ja nuorten liikunta Saarijärvellä	27
25.8.	Lasten ja nuorten liikunta Joutsassa	24
30.8.	Lasten ja nuorten liikunta Uraisilla	14
31.8.	Lasten ja nuorten liikunta Keuruulla	14
1.9.	Lasten ja nuorten liikunta Toivakassa	15
6.9.	Lasten ja nuorten liikunta, Jämsässä	16
7.9.	Liikuntakasvatuksen johtaminen varhaiskasvatusyksikössä	12
20.9.	Lasten ja nuorten liikunta Äänekoskella	20
21.9.	Lasten ja nuorten liikunta Laukaassa	8
22.9.	Välkkäriskoulutus, Joutsa	14
22.9.	Lasten ja nuorten liikunta Hankasalmella	14
28.9.	Lasten ja nuorten liikunta Karstulassa	15
25.10. ja 2.11.	Lasten ja nuorten liikunnan ohjaajakoulutus, Keuruu	12
26.10. ja 3.11.	Lasten ja nuorten liikunnan ohjaajakoulutus, Laukaa	10
27.10. ja 1.11.	Lasten ja nuorten liikunnan ohjaajakoulutus, Joutsa	10
8.11.	Välkkäriskoulutus, Viitasaari	12
8. ja 16.11.	Lasten ja nuorten liikunnan ohjaajakoulutus, Viitasaari	9
9. ja 17.11.	Lasten ja nuorten liikunnan ohjaajakoulutus, Saarijärvi	14
10. ja 15.11.	Lasten ja nuorten liikunnan ohjaajakoulutus, Jämsä	19
22. ja 30.11.	Lasten ja nuorten liikunnan ohjaajakoulutus, Äänekoski	15
23.11. ja 1.12.	Lasten ja nuorten liikunnan ohjaajakoulutus, Jyväskylä	12
24. ja 29.11.	Lasten ja nuorten liikunnan ohjaajakoulutus, Hankasalmi	16

41 koulutusta,

621 osallistujaa

3.7. Be Active - Urheiluseuraviikko Jyväskylässä

Keski-Suomen Liikunta ja Jyväskylän sivistyspalvelut toteuttivat Urheiluseuraviikon Euroopan Be Active- viikolla 26.9.-30.9.

Tavoitteena oli tarjota koululaisille iloinen liikuntapäivä, jossa he pääsivät tutustumaan seurojen liikuntatarjontaan sekä auttaa jyväskyläläisiä urheiluseuroja markkinoimaan omaa toimintaansa. Urheiluseuraviikkoon pääsi mukaan 15 nopeimmin ilmoittautunutta koulua ja seuraa. Kaikkiaan viikon aikana lapset pääsivät tutustumaan 12 eri urheilulajiin. Kokonaisosallistujamääräksi arvioitiin, kouluilta saatujen tietojen mukaan, noin 2000 lasta.

Mukana olleet seurat:

Hongikon Nuorisoseuran Urheilijat ry, Jaguars Spirit Athletes ry, JJK Juniorit ry, Jyvä-Golf Ry, Jyväskylä Basketball Academy ry, Jyväskylän Komeetat ry, Jyväskylän Naisvoimistelijat ry, Jyväskylän Pyöräilyseura JYPS ry, Jyväskylän Taitoluistelu-seura ry, Jyväskylän Voimistelijat ry, JyväLentis ry, KENSU ry, O2-Jyväskylä ry, Palokan Ilo ja Tanssi- ja voimisteluseura Illusion ry.

3.8. Nuorten kesätyö -hanke

Keski-Suomen Liikunnan tuella kesällä 2022 palkattiin 15-29 -vuotiaita nuoria keskisuomalaisiin urheilu- ja liikuntaseuroihin kesätöihin. Keski-Suomen Liikunta jakoi jäsenseuroilleen 128 800 euroa Opetus- ja Kulttuuriministeriön myöntämää rahaa, jonka avulla 54 eri keskisuomalaisista seuraa työllistivät 183 nuorta. Tämän lisäksi Keski-Suomen Liikunta palkkasi itse omaan toimintaansa kaksi nuorta.

Avustusta jaettiin kaiken kaikkiaan yhdentoista keskisuomalaisen kunnan alueella toimiviin seuroihin. Avustusta saaneita kuntia olivat: Hankasalmi, Joutsa, Jyväskylä, Jämsä, Keuruu, Laukaa, Muurame, Petäjävesi, Saarijärvi, Viitasaari ja Äänekoski. Hanke tavoitti nuoria hyvin eri puolilta Keski-Suomea.

Koulutuksissa kävi yhteensä 135 nuorta

Yhteenveto hankkeesta:

Kuntia:	11
Urheilu- ja liikuntaseuroja:	54
Nuoria:	185
Koulutuksia:	6 koulutusta, 135 nuorta

4. Työikäisen aikuisväestön ja ikäihmisten fyysisen aktiivisuuden edistäminen

Toimialan toimintamuotoina ovat verkostotyö, koulutus, kunnille ja työyhteisöille kohdistuvat palvelut sekä tapahtumat. Liikkuvat ohjelmien toimenpiteiden tukeminen on jo pitkään näkynyt liikunnan aluejärjestöjen aikuisliikunnan toiminnan sisällöissä.

Maakunnan asukkaiden suuntautumista terveelliseen elämäntapaan pyritään edistämään koulutuksellisin, viestinnällisin, vuorovaikutuksellisin ja kokemuksellisin keinoin tarjoamalla tietoa, taitoja ja käytännön liikuntakokemuksia. Verkostotyö painottuu liikuntakentän asiantuntijana toimimiseen erilaisissa maakunnallisissa ja valtakunnallisissa verkostoissa ja foorumeissa. Kuluneena vuonna on erityisesti painottunut Keski-Suomen hyvinvointialueen valmisteluun ja siirtymiseen liittyvät verkostot ja työryhmät.

Tavoitteet

1. Työikäisen aikuisväestön fyysisen aktiivisuuden ja liikunnan lisääminen.
2. Ikäihmisten fyysisen aktiivisuuden ja liikunnan lisääminen.

Painopisteet

1. Valtakunnallisen Liikkuva aikuinen -ohjelman yhteisesti ja alueellisesti sovittuja tavoitteita edistävät toimenpiteet.
2. KesLin aikuisliikunnan sektorin hankkeiden sovitut toimenpiteet.
3. Työyhteisöliikunnan Buusti360 toimenpiteiden tarjoaminen ja markkinointi Keski-Suomen alueella.

4.1. Kuntayhteistyö

Tavoite:

Toteutetaan itse tai yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa terveystoimintatapahtumia, -kampanjoita, koulutuksia sekä muita terveystoiminnan toimia. Yhdessä valtakunnallisten liikkuvat -ohjelmien kanssa viestitään ja lisätään oman paikallisen toiminnan kautta osaamista liikkumisen merkityksestä ja edistetään ohjelmien toimenpiteitä.

Toteutus:

Kuntayhteistyötä tehtiin monissa erilaisissa verkostoissa mm. Liikuntaneuvonnan- ja elämäntapaneuvonnan- sekä perhekeskus -verkostoissa. Meijän Perhe liikkeellä hankkeessa toimenpiteitä toteutettiin erityisesti kohdekunnissa; Laukaa, Joutsa, Keuruu ja Petäjävesi. Kuntien kanssa yhteistyö korostuu myös hyvinvointialueen valmistelussa ja kehitystyössä ja myös Meijän Polku toiminnassa. Varsinaisia kuntakäyntejä toteutui hyvin vähän kontaktien siirtyessä entistä enemmän pitkälti etäyhteyksin toteutettaviin Tilaisuuksiin ja verkostoihin. Kuntakäyntejä 6 kpl.

4.2. Liikkuva työelämä

Tavoite:

Edistetään työyhteisöliikunnan hyvien käytäntöjen käyttöönottoa työpaikoilla järjestämällä erilaisia tilaisuuksia, tapahtumia ja koulutuksia sekä osallistumalla työelämäverkostoihin. Toteutetaan ja kehitetään Liikunnan aluejärjestöjen yhteistä Buusti360-konseptia. Edistetään työikäisten aktiivista arkea ja lihasvoimin tehtävää, ja samalla kestävää työmatkaliikkumista.

Toteutus:

Vuoden aikana Liikunnan aluejärjestöt viestivät sovittuun suoraan työyhteisöille ja omilla viestintäkanavillaan ja Liikkuva aikuinen -ohjelman tuottamista Henkilöstöliikunnan barometristä, työyhteisöliikunnan suosituksista, Etukeno tapahtumista ja Uusi normityöpäivä työpajoista. Huhtikuussa KesLin työhyvinvoinnin palveluita esiteltiin Keski-Suomen varhaisvuosin liikunnan verkoston tapaamisessa ja syyskuussa aikuisliikunnan kehittäjä oli mukana Liikkuva-aikuinen -ohjelman ja Liikunnan aluejärjestöjen yhteisellä messupisteellä Tampereella järjestetyillä työhyvinvointimessuilla.

Liikunnan aluejärjestöt yhdessä tuotimme ja markkinoimme Buusti360 palveluita verkkosivuillamme ja somekanavissamme mm. blogitekstejä hyödyntäen ja Supersyksy -kampanjaa markkinoiden. Tänä vuonna järjestettiin Buusti360 Työyhteisöliikunnan valtakunnallisen verkoston ensimmäiset etätapaamiset. Syksyllä toteutettiin Eväitä työhyvinvoinnin kehittämiseen webinaarisarja (3) ja HeiaHeia -haastekampanja.

Suomen aktiivisen työpaikka -kartoitukset toteutettiin Jamk:n Vape -hankkeen kumppanina Keuruun kaupungille ja Jyväskylän kaupungin varhaiskasvatuksen toimialalle. Yksittäiselle työyhteisölle suunnattuja työyhteisöjen liikuntatapahtumia tai mittauksia ei tänä vuonna päästy toteuttamaan muutamasta tarjouskilpailusta huolimatta.

Myös jo viisi vuotta toimineessa Meijän Polku -terveyden ja hyvinvoinnin edistämisloukussa pidettiin työyhteisöjen liikkumista vahvasti esillä kestävästi liikkumisen luontoliikunnan teemoihin liittyen. Meijän Polku markkinoi keuhkokuume- ja syksyllä luontotyöpäivää maakunnan työyhteisöille ja lanseerattiin lähiluontoon ja työmatkoihin liittyen termi #työmatkarönsyily.

Vuoden lopulla päättyneen Meijän Perhe liikkeellä -hankkeen välillisenä kohderyhmänä oli myös perhepalveluiden ammattilaisten oma henkilöstö ja heidän oman arkensa ja yleisen työotteen muokkaamien soveltuvia menetelmiä hyödyntäen aktiivisempaan suuntaan.

Kesällä 2022 Keski-Suomen liitto avasi miljoonan euron alueellisen kehittämisrahan (AKKE) rahoitushaun yleishyödyllisille yhdistyksille ja säätiöille sekä seurakunnille. Haku oli kohdennettu toimenpiteisiin, jotka tukevat monipuolisesti hyvinvointia ja turvallisuutta. Keski-Suomen liikunta jätti kesäkuun hakuun kaksi hakemusta, joista toinen kohdentui varhaiskasvatukseen – ja koulujen työyhteisöihin. Kaksivuotinen Liikunnalliset työyhteisöt -hanke sai myönteisen päätöksen ja se käynnistyy vuoden 2023 alusta.

4.3. Liikuntaneuvonta

Tavoite:

Edistetään liikuntaneuvonnan palveluketjun syntymistä kuntiin kuntakontakteissa ja osallistamalla maakunnallisiin liikuntaneuvonnan verkostoihin. KesLin edustajat osallistuvat alueelliseen Hyvinvointialueen kehitys- ja HYTE -työhön verkosto- ja kehitysryhmissä. Levitetään valtakunnallisia suosituksia yhdessä Liikkuva-aikuinen ohjelman kanssa. Aikuisliikunnan kehittäjä osallistuu myös valtakunnan tason kehitystyöhön, kuten liikuntaneuvonnan asiantuntijafoorumeihin ja –kehitysfoorumeihin. KesLi levittää uusia liikuntaneuvonnan suosituksia omassa maakunnassa suoraan liikunta- ja sote –toimen viranhaltijoille ja yleisen viestinnän avulla. Uusien liikuntaneuvontaa aloittavien kuntien määrä 2 kpl.

Toteutus:

Liikuntaneuvonnan edistämistyötä on toteutettu pitkälti suunnitelman mukaan. Kuluneena vuonna on erityisesti painottunut Keski-Suomen hyvinvointialueen valmisteluun ja siirtymiseen liittyvät verkostot ja työryhmät. Lisäksi on jaettu tietoa Liikuntaneuvonnan itsearviointilomakkeesta (LAO), aiheesta tehdyistä tutkimuksista ja myös liikuntaneuvontaa ja sote-hyte -yhteistyötä käsittelevistä Etukeno verkkotapahtumista (LAO). Verkostotapaamisia KesLin aikuisliikunnan kehittäjällä kuluneena vuonna 57 kpl.

Useassa kunnassa, mm. Hankasalmi, Joutsa, Keuruu, Laukaa ja Jämsä ja Viitaunionin kunnat Viitasaari ja Pihtipudas ovat saaneet hankerahoituksen turvin liikuntaneuvontapalvelulle hyvää vauhtia. Liikkuva aikuinen ohjelman kanssa yhteistyössä tehdyssä kuntatarkastelussa jo yli puolessa Keski-Suomen kunnista on saatavilla LAO -kriteerien mukaista prosessimaisesta liikuntaneuvontapalvelua. Liikuntaneuvontaa käsiteltiin myös KesLin ja Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston järjestämässä kuntaseminaarissa kesäkuussa.

KesLin aikuisliikunnan kehittäjä on osallistunut myös liikuntaneuvonnan starttifooriumiin -ja asiantuntijafooriumiin (LAO) ja oli myös Meijän Perhe liikkeellä -hankkeen toimesta Liikkuen läpi elämän -seminaarissa Turussa esittelemässä perheliikuntaneuvontaa. Ko hankkeen myötä syntyi uusi perheliikuntaneuvonnan valtakunnallinen vertaiskehittäjäverkosto LikesByJamk koordinoimana. Meijän Perhe liikkeellä -hankkeen puitteissa on Keski-Suomen kuntien kanssa käyty keskusteluja perheliikuntaneuvonnan käynnistämisestä ja toteuttamisesta.

4.4. Ikäihmiset

Tavoite:

Etsitään uusia avauksia ja mahdollisuuksia ikäihmisten liikkeen lisäämiseen. Liikunnan aluejärjestöt tukevat Ikäinstituutin Ikiliikkuja innostaa liikkeelle –hanketta viestinnällisin toimenpitein. Osana yhteistyöpohdintaa kunnissa ja maakunnan tasolla on ikäihmisten liikuntaneuvonta. Innostetaan seuroja myös ikäihmisten liikuntapalvelujen kehittämiseen ja seuratoimintaan mukaan ottamiseen. Tuotetaan myös koulutusta ikääntyvien kohderyhmälle sekä tuotetaan ikääntyville suuntautuvia paikallisia tapahtumia yhteistyössä maakunnallisten ja paikallisten toimijoiden kanssa. Tavoite: Ikääntyvien liikkumisen lisäämiseen ja sen edistämiseen ja tähtäävien tilaisuuksien määrä 6 kpl. Ikääntyvien liikkumisen kehystoimenpiteet seurayhteistyössä/seurakehitysprosesseissa 2 kpl.

Toteutus:

Kuluneena vuonna KesLin aikuisliikunnan kehittäjä toimi Liikunnan aluejärjestöjen edustajana Ikiliikkuja -ohjelman (Ikäinstituutti) Ikiliikkuja liikuttaa -hankkeen yhteistyökumppaniverkostossa. Tässä tehtävässä hänen roolinaan oli jakaa ko hankkeen tiedotteita ja materiaaleja kaikille liikunnan aluejärjestöille ja edelleen oman maakunnan kunnille.

Kuntatoimijoiden kanssa ikääntyvien liikunta on ollut esillä mm. liikuntaneuvonnan ja liikuntapalveluketjujen kehittämisen yhtenä kohderyhmänä. Konnevedellä toteutettiin kunta ja järjestöyhteistyöllä ikääntyvien ja työikäisten terveystmittaus ja hyvinvointitapahtuma huhtikuussa.

Järjestimme myös kaksipäiväisen vierailun Suomen Urheilujohtajasenioreille (SuSe) 22.-23.9. Jyväskylässä. Torstain ohjelmassa oli mm. KIHUn kuulumiset (johtaja Aki Salo), Liikuntatieteellisen tiedekunnan kuulumiset (yliopistonlehtori Hanna Vehmas), Likes by Jamk (Kati Lehtonen), Jyväskylän kaupungin tervehdys (liikuntajohtaja Anna-Leena Sahindal), Urheiluseuratapaaminen/keskustelu: alustajana tutkija Outi Aarresola. Paikalla oli myös seurajohtajia sekä Aki Karjalainen Jyväskylän Urheiluakatemiasta. Tilaisuuden fasilisoi seurakehittäjä Laura Härkönen. Perjantain ohjelmassa oli vierailu Matti Nykäsen haudalla Jyväskylän hautausmaalla sekä Spirito Aalto -kulttuurikierros.

4.5. Urheiluseurojen harrasteliikunnan edistäminen

Tavoite:

Autetaan keskisuomalaisia urheiluseuroja aikuisten harrasteliikuntapalvelujen kehittämisessä. Tuetaan urheiluseuroja ikäihmisille suunnattujen liikuntapalvelujen kehittämisessä osana esim. liikunnan palveluketjua.

Toteutus:

Aikuisliikunnan kehittäjä oli yhteistyössä Suomen Olympiakomitean ja Ikäinstituutin kanssa suunnittelemassa ja toteuttamassa Liikkujan polku verkoston työpajaa Helsingissä teemalla; Liikuntaa ja yhteisöllisyyttä urheiluseurassa työelämän jälkeen. Yhteistyötä jatkettiin seurakohderyhmään suuntaavaa materiaalia yhteiskehittämällä Olympiakomitean ja Ikäinstituutin kanssa. Jatkopolkuna työstettiin vuoden 2023 alkuun Liikunnan aluejärjestöjen ja lajiliittojen seuraajien kouluttajakoulutusta aikuis- ja senioriliikunnan koulutusmateriaaleista.

Aikuisten ja senioreiden harrasteliikunnan koulutusten kehittäminen on ollut myös Liikunnan aluejärjestöjen koulutustyöryhmän agendalla ja mm. elokuussa Varalassa toteutuneiden alueiden henkilöstön koulutuspäivien aikuisliikunnan kehittäjien ohjelmassa, jossa KesLin aikuisliikunnan kehittäjä on oman toimialansa edustana. Aikuisliikunnan kehittäjä osallistui seurafoorumiin Jämsässä.

4.6. Hankkeet

Tavoite:

Aikuisliikunnan sektorin hankkeiden toteuttaminen suunnitelmien mukaisesti.

4.6.1 Liikuttava Suomi (Liikunnan aluejärjestöjen yhteinen, OKM)

Liikuttava Suomi- hankkeella tehdään työtä liikunnallisen elämäntavan edistämiseksi yhteistyössä Liikkuva aikuinen - sekä Ikiliikkuja -ohjelmien kanssa. Hankkeessa edistetään alueellisesti Liikkuva aikuinen -ohjelman painopisteiden Liikkuva työelämä sekä Liikuntaneuvonnan palveluketju -kokonaisuuksien mukaisten toimenpiteiden toteutumista. Käytännössä KesLin aikuisliikunnan kehittäjä on osallistunut maakunnallisiin liikuntaneuvontaa käsitteleviin työryhmiin ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmiin ja verkostoihin liikunnan ja liikuntaneuvonnan asiantuntijana. (verkostot ja työryhmät on lueteltu toimintakertomuksen kohdassa vaikuttaminen.)

Kuntakohtaista neuvontaa ja ohjausta tehtiin sekä verkostotapaamisten yhteydessä, että kunnan viranhaltijoiden henkilökohtaisissa tapaamisissa. Liikkuva aikuinen ohjelman tuottamia materiaaleja, liikuntaneuvonta.fi sivustoa ja mm. Etukeno tapahtumia markkinoitiin suoraan kuntien yhteyshenkilöille. Alueyhteistyöllä järjestettiin liikkujan apteekki -koulutuksia.

Kuluneena vuonna monet Keski-Suomen kunnat ovat olleet aktiivisia mm. liikunnallisen elämäntavan paikallisten kehittämishankkeiden avustuksien hakemisessa ja osaa kunnista (3) on sparrattu yhteistyössä aluehallintoviraston ja Liikkuva aikuinen -ohjelman kanssa. Useat kunnat ovat myös onnistuneet saamaan ko hankeavustuksia.

Liikkuva työelämän osalta hanketyönä toteutetaan maksutonta ohjausta ja viestintää sekä verkostotyötä. Verkostoissa toimitaan liikunnan asiantuntijana ja autetaan työyhteisöjä kehittämään laadukasta työyhteisöliikuntaa. Yhteisen Buusti360 palvelukonseptin avulla tarjotaan palveluita erityisesti julkisen sektorin ja järjestökentän työyhteisöille, mutta myös yrityksille. Aiempaa enemmän suuntasimme viestintää ja toimimme aluejärjetön palvelutarjontaa esille liikkumishankkeiden rakentamisessa verkostoissa, kuten liikkuva varhaiskasvatus, Liikkuva koulu ja -opiskelu.

Meijän Polku hyvinvoinnin ja kansanterveyden edistämisen liikkeen toiminta on Liikuttava Suomi hankkeen tavoitteiden mukaista. Luontoliikunta ja kestävä liikkuminen, kuten kävelyn ja pyöräilyn edistäminen, tukevat hyvin koko kansan liikkumisen lisäämisen tavoitteita. Muun muassa lähiluonnon tarjoamat mahdollisuudet, luontotyöpäivä, Keski-Suomen reitistöviikko ja kansalaisten terveystietoisuutta lisäävät materiaalit sekä liikkumishaasteet ovat vapaasti hyödynnettäviä konsepteja ja työkaluja, joilla keski-suomalaiset kunnat ja -väestö voivat lisätä terveyttä ja hyvinvointia. Meijän Polku Toiminta keskittyy pitkälle teemojen mukaiseen innovointiin, konseptien luomiseen ja viestintään.

4.6.2 Meijän Perhe Liikkeellä (KesLi osatoteuttajana LikesByJamk hankkeessa, TE-määräraha, OKM/THL)

Kolmevuotinen Meijän perhe liikkeellä hanke tuli päätökseen lokakuun 2022 lopussa. Hankkeen viimeisenä vuonna toteutettiin kulttuuri ja taidelähtöisten menetelmien työpajat sekä kohtaamisissa on mahdollisuus seminaari. Seminaarin yhteydessä julkaistiin yhteistyössä Teatterikoneen kanssa toteutetut ammatillaisille suunnatut herättelyvideot. Kesän ja alkusyksyn aikana tuotettiin vielä neljä Luovia kohtaamisia -podcast -jaksoa Spotify -alustalle. Isona lopputuotoksena koottiin hankkeen viestinnän ammatillaisen kanssa hankeajana syntyneet ja jalostuneet materiaalit interaktiiviselle ThingLink multimedia-alustalle Kohtaamisten poluilla -kokonaisuudeksi. Vastaavat materiaalit ovat saatavissa myös Jamk:n avoimet oppimateriaalit nettisivujen kautta. Lisäksi työstettiin virallinen loppuraportti THL:n hankeraportointikantaan ja Innokylään sekä tarvittavat talousraportit.

4.7. Tilaisuudet, koulutukset ja työpajat, testaukset

Aika	Tilaisuus / koulutus / työpaja	Osallistujamäärä
24.3.	Kulttuuri Liikuttaa luento (etä), Meijän Perhe liikkeellä -hanke	12
29.3.	Kulttuuri liikuttaa työpaja Keuruu/Petäjävesi, Meijän Perhe liikkeellä -hanke	10
31.3.	Kulttuuri liikuttaa -työpaja Joutsa, Meijän Perhe liikkeellä -hanke	8
20.5.	Kohtaamisissa on mahdollisuus – seminaari, Meijän Perhe liikkeellä -hanke	43
	yhteensä	53

Hyvinvointiprojekteissa tai avoimissa tilaisuuksissa KesLin aikuisliikunnan toimialalla tehtiin terveystietoisuuden mittauksia tänä vuonna 73 kpl.

Aika	Tilaisuus/ testaus	Osallistujamäärä
7.4.	O2 salibandy harrasteryhmän mittaus	17
12.4.	Testausilta Konnevesi, Yhteistyö kunta, Ksshp, Jamk, Sydänpiiri, MLL	25
9.5.-13.5.	Avoimittausviikko	10
25.7.	Firstbeat hyvinvointimittaus	1
22.-15.11.	Avoimittausviikko	4
28.11.	O2 salibandy harrasteryhmän mittaus	16
7.12.	Firstbeat hyvinvointimittaus	1
	yhteensä	74

KesLin aikuisliikunnan tapahtumissa, koulutuksissa, seminaareissa ja työpajoissa kohdattiin 2.170 henkilöä.

4.8. Finlandia Marathon 16.-17.9.

Finlandia Marathon järjestettiin koronavirus pandemian helpotuttua kaksipäiväisenä - perjantaina 16.9. Finlandia Marathonin ohjelmassa oli koululaisten tapahtuma Nuorten Maraton, Maratonviesti, Finlandia Kävely (5 km) ja Valon Kymppi (10 km) Lauantaina 17.9. juostiin maraton ja puolimaraton.

Jyväskylän kaupungin koulujen viidennen, kuudennen ja seitsemännen luokan oppilaiden Nuorten Maraton tapahtuma oli ensimmäisen kerran ohjelmassa.

Nuorten Maraton toimi oppilaalle tavoitteena sekä oppimisen välineenä. Kun oppilas harjoitteli Nuorten Maratonille saavuttaakseen oman tavoitteensa, oppilas oppi peruskestävyyden kehittämisen taitoja, joita hän tarvitsee koko elämänsä ajan huolehtiessaan omasta fyysisestä kunnostaan ja hyvinvoinnistaan.

Nuorten Maratonilla tavoitteena oli, että oppilas etenee oman kuntotasonsa huomioiden parhaansa yrittäen siten, että tapahtumasta jää miellyttävä kokemus. Oppilas valitsi omalle kuntotasolleen sopivimman tavan edetä. Vaihtoehtoina olivat esim. juosta hyvää loppuaikaa tavoitellen, hölkätä rauhallisemmin tai edetä reippaasti kävellen hikoillen, hengästyen ja sykettänsä kohottaen.

Finlandia Marathonin osallistujamäärät 2022

Valon Kymppi	510	
Maratonviesti	244	33 joukkuetta
Puolimaraton	838	
Maraton	338	
Finlandia Kävely	152	
Nuorten Maraton	4243	

Yhteensä 6325 osallistujaa

5. Seuratoiminnan edistäminen

Toiminnan tarkoitus ja tavoite

Keski-Suomen Liikunnan toiminnan tarkoituksena on keskisuomalaisten urheiluseurojen jatkuva hyvinvointi, kehittyminen ja menestyminen. Tavoitteena on, että vuoteen 2025 mennessä jäsenseuroista 60 on saavuttanut seurojen laatujärjestelmän Tähtiseura-arvon. Vuonna 2022 keskisuomalaisia Tähtiseuroja oli 31 ja niillä oli yhteensä 41 tähtiseuramerkkiä.

Vuonna 2022 KesLin jäsenseuroissa oli kaikkiaan 46 074 jäsentä. Jäsenseuroista 12:sta on jo yli tuhat jäsentä.

Vuoden 2022 painopistealueet:

- 1) Seurojen hallitusten tukeminen kehitysprosessien, Tähtiseuraohjelman ja harrastamisen Suomen mallin avulla, jotta seurojen jäsenmäärät saadaan pandemiavuosien jälkeen taas kasvuun.
- 2) Vastuullisen ja yhdenvertaisen seuratoiminnan korostaminen läpileikkaavana teemana kaikessa seurakoulutustoiminnassa
- 3) Seurojen työnantaja- ja talousosaamisen vahvistaminen

Toteutus

KesLin seurakehittäjän työskentely painottui urheiluseuran organisaation ja hallinnon kehittämiseen. Työ oli konsultointia, kehitysprosessien juoksutusta, koulutusta, koulutusten organisointia sekä verkostojen laajentamista ja ylläpitoa.

KesLin seurakehittäjä teki yhteistyötä lajiliittojen seurakehittäjien, toisten aluejärjestöjen seurakehittäjien, KIHU:n työntekijöiden, Likesin työntekijöiden, Liikuntatieteellisen tiedekunnan yhteiskuntatieteiden henkilöstön, Jyväskylän urheiluakatemian työntekijöiden sekä Olympiakomitean seuratiimin kanssa. Lisäksi seurakehittäjä teki yhteistyötä Keski-Suomen kuntien liikunnan viranhaltijoiden kanssa Seurafoorumien ja koulutusten toteutuksessa. Määrälliset toiminnan tavoitteet ylitettiin selkeästi vuoden aikana ja mitattavat laadulliset tavoitteet saavutettiin suunnitellusti.

5.1. Tähtiseura- laatuohjelma

Tähtiseura-ohjelma on aluejärjestöjen, lajiliittojen ja Olympiakomitean laatuohjelma, joka kehittää ja tukee seuratoimintaa. Tähtimerkki on tunnus urheiluseuralle, joka täyttää määritetyt laatutekijät kohderyhmänsä osalta. Osa-alueita on kolme: lapset ja nuoret, aikuiset sekä huippu-urheilu.

Seurakehittäjä teki vuoden aikana lajiliittojen seurakehittäjien kanssa kuusi Tähtiseura-auditointia, seuran yhteiskehittämisiä. Uusiksi Tähtiseuroiksi auditointiin Diskos Jyväskylä, Jyväskylän Taitoluisteluseura ja Jyväskylän ITF Taekwondo. Muut uudelleen auditoidut seurat olivat: Jyväskylän Tikkakosken Tikka ja Jaguars Spirit Athletes. Seurat uudelleen auditoidaan kolmen vuoden välein. Seuroista osallistui auditointeihin yhteensä 59 henkilöä. Laatuseurajärjestelmässä on kehitystyötä tekemässä 37 keskisuomalaista seuraa ja myönnettyjä Tähtiseuramerkkejä on 41.

5.2. Seurakehitysprosessit

Laatuohjelmassa seurat tekevät kehittämistyötä seuran omien tavoitteiden mukaisesti omassa tahdissaan. Tähtiseura-ohjelma tarjoaa työkaluja ja KesLin seurakehittäjä asiantuntija apua seuran itsearviointiin, kehityskohteiden valintaan, organisaation kehittämiseen sekä Tähtiseura-verkkopalvelun käyttöön.

KesLin seurasparrauksiin osallistui vuoden aikana 51 keskisuomalaista seuraa

Kaikkiaan tilaisuuksia järjestettiin 81 kpl.

5.3. Seurajohdon koulutukset

Vuoden aikana toteutetut koulutukset:

- 19.1. MOK -koulutus, RIVE-hanke
- 20.1. Hyvä hallinto
- 27.1. Urheiluseuran talous
- 1.2. Korona- info
- 8.2. MOK -koulutus, RIVE-hanke
- 9.2. Seura Työnantajana kouluttajakoulutus
- 17.2. Urheiluseuran rekrytointi
- 15.3. MOK -koulutus, RIVE-hanke
- 16.3. Urheiluseuran rekrytointi kouluttajakoulutus
- 17.3. Urheiluseuran johtaminen
- 21.3. Urheiluseuran johtaminen ja startegiatyö
- 24.3. Urheiluseuran verotus
- 28.3. Urheiluseuran jäsenmäärän kasvattaminen
- 4.4. Matkalla laatuseuraksi
- 26.4. Some-viestintä
- 2.5. Urheiluseura nuorten työnantajana
- 12.5. Urheiluseuran rekrytointi
- 16.5. Naisten urheiluvalmennuksen erityiskysymyksiä
- 18.5. Urheiluseura nuorten työnantajana
- 2.6. Urheiluseuran viestintä
- 10.8. Yhteisöllisyys urheiluseurassa
- 22.8. Urheiluseuran viestintä
- 1.9. Ryhmän ohjaamisen perusteet/ RIVE
- 5.9. Urheiluseuran verotus(kesätuella työllistäneille seuroille)

15.9.	Ryhmän ohjaamisen perusteet/ RIVE
21.9.	Urheiluseuran hyvä hallinto
27.9.	Seura Työnantajanakoulutus, Voimisteluliiton tilaus
24.10.	Ravintokoulutus urheiluvien nuorten vanhemmille
25.10.	Seuratuki-info
31.10.	Urheiluseuran talous, EKL:n tilaus
2.11.	Urheiluseuran johtaminen
11.11.	Urheiluseuratoiminta Keski-Suomessa
14.11.	Seuratuki-info
16.11.	Urheiluseuran rekrytointi Lentopalloliiton tilaus
9.11.	Kulttuurit eivät kohtaa, ihmiset kylläkin, RIVE-hankkeen koulutus
30.11.	Erivertaisuus ja sen vähentäminen- RIVE-hankkeen koulutus

Seurajohdolle järjestettiin 36 koulutusta, yhteensä 485 osallistujaa.

5.4. Toiminnanjohtajaverkosto

Seurojen toiminnanjohtajien verkostotapaamisia järjestettiin seitsemän vuoden aikana. Verkostotapaamisten sisällöt olivat aina koulutuksellisia. Toiminnanjohtajat osallistettiin myös sisältöjen tuottamiseen. Toiminnanjohtajaverkostoon ovat osallistuneet lähes kaikkien jäsenseurojen päätoimiset toiminnanjohtajat. Kaikkiaan 34 keski-suomalaisessa yhdistysmuotoisessa seurassa on päätoiminen toiminnanjohtaja.

Verkostosta toiminnanjohtajat saavat toisiltaan tukea, vinkkejä ja ohjeita työhönsä. Verkosto on erityisen tärkeä aloitteleville toiminnanjohtajille, ja verkostosta ovat saaneet alkunsa myös yhteiset kirjelmät ja esitykset Jyväskylän kaupungin päättäjille. Vuoden 2022 aikana toiminnanjohtajaverkostoon yhdistettiin RIVE-hankkeen verkosto toiminnanjohtajien pyynnöstä. RIVE-hankkeen yhdenvertaisuusteema ja vastuullisuusasiat puhuttivat erityisen paljon verkostossa. Energia- ja talouskriisi sekä Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan näkyivät syksyllä myös seuroissa. Vähävaraisten ja Ukrainan sotapakolaisten tukeminen nousivat erityisesti syksyllä keskustelun teemoiksi.

Toiminnanjohtajaverkoston tapaamiset:

8.2.	RIVE-verkostotapaaminen
29.3.	TJ-verkoston ja RIVE-verkoston tapaaminen
17.5.	TJ-verkoston ja RIVE-verkoston tapaaminen
23.8.	RIVE-verkostotapaaminen
26.9.	TJ-verkoston ja RIVE-verkoston tapaaminen
26.10.	RIVE- ja TJ-verkoston tapaaminen
12.12.	RIVE- ja TJ-verkoston tapaaminen

Yhteensä seitsemän tilaisuutta, 105 henkilöä

5.5. Seuratuki

Seuratoiminnan yksi tärkeä tukemisen muoto on seurojen auttaminen toiminnan suunnittelussa. Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä seuratuki tarjoaa tähän luontevan toimintamallin. Vuoden 2022 aikana seurakehittäjä auttoi ja sparrasi keski-suomalaisia seuroja tulevaisuuden suunnittelussa. Seurojen kanssa pidettiin hallitusten kehitysiltoja, koko seuran kehitysiltoja, työntekijöiden tai puheenjohtajan kanssa tapaamisia tai seuran hankesuunnitelman tarkastelua. Lähes kaikki sparratut seurat hakivat seuratukea vuodelle 2023.

Vuonna 2022 Keski-Suomeen saatiin tukea yhteensä 164 400 €. Keski-Suomeen tuli tukea maakunnista kahdeksanneksi eniten. Koko seuratuen historian ajan kunnista kolmanneksi eniten tukea on tullut Jyväskylään, Helsingin ja Turun jälkeen.

KesLin seurakehittäjä toimi koollekutsujana ja puheenjohtajana neljän maakunnan, Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan, Keski-Suomen ja Pohjanmaan, urheilujärjestöjen ammattilaisista, seurakehittäjistä, koostuvassa seuratuki lausuntotyöryhmässä. Työryhmän tavoitteena on auttaa ja kehittää yhdessä kaikkien neljän maakunnan

seuroja sekä oppia toinen toisilta. Työryhmä antoi OKM:lle yhteisen lausunnon maakuntien seuroilta tulleista Seuratukihakemuksista.

Työryhmän jäsenet olivat: Eeva Fränti (Keski-Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu), Katariina Haapasaari (Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu), Perttu Hautala (Pesäpalloliitto), Laura Härkönen (Keski-Suomen Liikunta), Outi Järvelä (Palloliitto), Mari Parkkali (Jääkiekkoliitto)

5.6. RIVE-hanke

Ryhmäytyminen, itsensä tunteminen, vuorovaikutus ja elämäntaidot- hanke on liikuntatoiminnan kehittämishanke, jonka tavoitteena on maahanmuuttajien hyvä inklusio liikunnan avulla suomalaiseen yhteiskuntaan. Keski-Suomessa hanke on kehittynyt laajemminkin yhdenvertaisuuden edistämiseksi liikuntatoiminnassa.

Hankkeen tavoitteet:

1. Maahanmuuttajien kotouttamiseen liikunnan avulla tähtäävien alueellisten/maakunnallisten toimijaverkostojen rakentaminen
2. Maahanmuuttajien kotouttamistyötä liikunnan avulla tekevien osaamisen kehittäminen koulutuksen kautta
3. Hyvien käytänteiden kerääminen
4. Lisätä maahanmuuttajille liikuntaa järjestävien tahojen määrää
5. Maahanmuuttajien kotouttamiseen liikunnan avulla liittyvän toiminnan integroiminen Liikunnan aluejärjestöjen muuhun normaalitoimintaan

Hanketta hallinnoi Pohjanmaan Liikunta ja Urheilu ry ja mukana hanketta yhteistyössä toteuttamisessa ovat Etelä-Savon Liikunta ry, Etelä-Suomen Liikunta ja Urheilu ry, Hämeen Liikunta ja Urheilu ry, Keski-Pohjanmaan Liikunta ry, Keski-Suomen Liikunta ry, Lounais-Suomen Liikunta ja Urheilu ry ja Pohjois-Savon Liikunta ry. Hankekausi on 1.6.2020 – 31.5.2023.

Vuoden 2022 aikana Keski-Suomen RIVE-verkosto yhdistettiin seurojen toiminnanjohtajaverkostoon, seurojen pyynnöstä. Kiinnostus hanketta kohtaan kasvoi maksuttomien koulutusten myötä ja uutena teemana korostui ukrainalaisten sotapakolaisten vastaanottaminen seuroihin ja kuntien liikuntaryhmiin. Hankkeen verkostossa jaettiin käytännön toimintatapoja ja ukrainaksi käännettyjä seurojen toimintaohjeita. Verkostoon kuului vuoden aikana urheiluseurojen toimijoita, kuntien liikuntatoimen ja nuorisotoimen työntekijöitä ja monikulttuuristen yhdistysten toimijoita.

Vuoden aikana tuotettiin verkostolle seuraavia koulutuksia ja webinaareja:

19.1.	MOK- koulutus
8.2.	MOK- koulutus
15.3.	MOK- koulutus
1.9.	Ryhmän ohjaamisen perusteet
15.9.	Ryhmän ohjaamisen perusteet
9.11.	Kulttuurit eivät kohtaa, ihmiset kylläkin
30.11.	Erivertaisuus ja sen vähentäminen

5.7. Seurafoorumit

Seurafoorumi on paikallinen urheiluseurojen, kunnan ja Keski-Suomen Liikunnan yhteistyöfoorumi. Toiminta on kaikille avointa. Seurafoorumi kokoontuu säännöllisesti, vähintään vuosittain ja se on seuroille maksuton. Pelisäännöt toiminnalle rakennetaan aina yhdessä. Keski-Suomen Liikunta vastaa Seurafoorumien juoksutuksesta ja organisoinnista. Seurafoorumin tavoitteena on paikallisen liikunta- ja urheilukulttuurin vahvistaminen, tiedon jakaminen, vaikuttaminen ja osallistaminen. Toiminnalla kehitetään paikallista yhteistyötä.

Toteutuneet seurafoorumit:

30.3.	Seurafoorumi Jämsä
3.5.	Seurafoorumi jalkapalloseurat Jyväskylä
5.5.	Seurafoorumi Petäjävesi
10.5.	Seurafoorumi Pihtipudas
4.8.	Seurafoorumi voimisteluseurat Jyväskylä

10.10.	Seurafoorumi Jyväskylä
23.11.	Seurafoorumi Laukaa

Seurafoorumeja järjestettiin seitsemän, joissa yhteensä 122 henkilöä.

6. Toimistopalvelut ja taloushallinto

Eri lajiliittojen kanssa on tehty vuosittaisia jäsenpalvelusopimuksia. Keski-Suomen Hiihdon, Keski-Suomen Yleisurheilun ja Keski-Suomen Suunnistuksen kanssa tehdyt sopimukset sisälsivät laskutuksen, laskujen maksamisen, kirjanpidon ja tilinpäätöksen, sekä toimistopalveluina puhelinliikenteen, mitali- ja tarvikeväilyksen sekä lajipostitukset.

Näiden lisäksi tehtiin Keski-Suomen Yleisurheilun tukisäätiön, Harjun Woima Jyväskylän, Palokan Pyryn, Pohjois-Päijänteen Pursiseuran, Jyväskylän Tanssi- ja Naisvoimisteluseuran, HoNsu Juniorit ry:n, Jyväskylän Kenttäurheilijoiden ja JYP Junioreiden kirjanpito ja tilinpäätös.

Seuroille on välitetty lajiliittojen kilpailumateriaalia, sääntöjä, jne. Autoimme jäsenseuroja tiedotuksessa, esimerkiksi nettisivuillamme ja sähköpostitse. Toimistolta on saanut apua myös mm. yhdistysrekisteri- ja ansiomerkkiasioissa.

Sporttikäytävällä on kokoustila ”Ateena” 40 henkilölle, jota vuokrattiin SPL:n ja KesLin jäsenseuroille kokous- ja koulutuskäyttöön. Käytävällä on omassa käytössä myös pienempi kokoustila ”Oslo” 12 henkilölle. Toimistosihteerin tehtävistä on vastannut Mira Autio ja taloushallinnon tehtävistä Laura Nuutinen.

Toimiston osoite:	Onkapannu 2, 40700 Jyväskylä
Internet:	www.kesli.fi
Sähköposti:	toimisto@kesli.fi
Puhelin:	050 381 3820, 050 3484 690
Facebook:	/keskisuomenliikunta/
Instagram:	/keskisuomenliikunta/
YouTube:	/Keslitube/

7. Vaikuttaminen ja viestintä

Tavoite

Yhteiskuntavaikuttamisella edistämme keskisuomalaisen urheilujärjestöjen ja vapaaehtoistoiminnan yleistä arvostusta ja toimintaedellytyksiä sekä vaikutamme liikunta- ja urheilukulttuurin yleiseen kehitykseen maakunnassa. Vahvistamme liikuntakulttuurin asemaa siten, että liikunta on mukana kaikissa yhteiskuntapolitiikoissa, ja liikunnan yhteiskunnallinen asema vahvistuu – erityisesti kunta- ja maakuntatasolla. Keskeisinä vaikuttamisen kohteina ovat eri organisaatioiden päättäjät valtakunnallisella, maakunnallisella ja paikallisella tasolla.

Toteutus

Keski-Suomen Liikunta toteuttaa vaikuttamistyötä tekemällä yhteistyötä merkittävien valtakunnallisten sekä maakunnallisten toimijoiden kanssa joko jäsenyyden tai aktiivisen osallistumisen avulla. Vaikutimme maakunnallisiin hyvinvointipäätöksiin myös antamalla lausuntoja sekä toimimalla aktiivisesti päättäjien suuntaan erilaisten toimenpiteiden ja hankkeiden kautta.

Maakunnalliset merkittävimmät yhteistyötahot ovat Keski-Suomen liitto, kunnat, Keski-Suomen ELY-keskus, lajiliittojen piirit, Jyväskylän Urheiluakatemia, Likes, KIHU, JAMK, Jyväskylän yliopiston liikuntatieteellinen tiedekunta sekä paikallisesti urheiluseurat.

7.1. Verkostotoiminta

Keski-Suomen Liikunta on aktiivinen toimija omassa maakunnassaan ja kuuluu useaan terveyden edistämistä toteuttavaan organisaatioon ja verkostoon.

Liikunnan ja hyvinvoinnin osaamiskeskittymä KEHO

KEHO kokoa keskisuomalaisia sosiaali- ja terveysalan, liikunta- ja urheilualan sekä hyvinvoinnin asiantuntijoita, osaajia ja toimijoita yhteen monialaiseksi verkostoksi. KEHO on hyvinvointitekojen ja hyvinvointiasiantuntijuuden globaali kokeilu- ja kasvualusta. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tutkimus, koulutus, innovaatiot ja hankkeet ovat KEHOn ydintä. KEHO tuo fyysisen, henkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin asiantuntijat yhteen. KEHOn toiminta tapahtui asiantuntijaryhmissä. Petri Lehtoranta on ohjausryhmän jäsen.

Keski-Suomen liiton kumppanuus / Liikunnan valmistelutyöryhmä (LIIVA)

Keski-Suomen Liikunta ja Keski-Suomen liitto ovat solmineet yhteistyösopimuksen, jossa KesLin rooli on tukea nykyisiä kuntia tulevaisuuden muutosprosesseissa sekä auttaa maakuntaliittoa valmistelevaan tulevia maakuntahallinnon palveluja liikuntatoimen osalta. Keski-Suomen Liikunta on ollut mukana sote- ja maakuntauudistuksen valmistelussa sovitulla tavalla sekä on antanut asiantuntijanäkemyksiä uudistuksen vaikutuksista Keski-Suomen maakuntaan.

Keski-Suomen Liikunta on tarjonnut asiantuntemustaan tai työpanostaan Keski-Suomen liitolle kaikessa maakunnallisen liikuntakulttuurin kehittämiseen liittyvissä toimenpiteissä. Osana informaatio-ohjausta Keski-Suomen Liikunta yhdessä Keski-Suomen liiton kanssa pyrkii kannustamaan ja auttamaan kuntia rakentamishankkeiden käynnistämisessä.

Syksyllä 2010 maakuntajohtaja nimitti myös maakunnallisen Liikunnan valmistelutyöryhmän (LIIVA), jonka tehtävänä on edistää maakunnallista liikunnan ja urheilun kehittämistyötä, ja toimia kuntien tukena rakentamishankkeissa.

Keski-Suomen Liikunta koordinoi LIIVA-työryhmän toimintaa.

Jyväskylän Urheiluakatemia säätiö

Jyväskylän Urheiluakatemia toimii opiskelevien urheilijoiden laadukkaan valmentautumisen tukena Keski-Suomessa yhteistyössä alueen oppilaitosten, seurojen ja valmentajien kanssa ja auttaa urheilijoita opiskelun ja urheilun yhdistämisessä. Aluejohtaja Petri Lehtoranta kuuluu yhdistyksen hallintoneuvostoon.

Keski-Suomen Yhteisöjen Tuki ry, KYT

Keski-Suomen Liikunta on yksi osuuskunnan perustajista. Sen tehtävänä on tarjota keskisuomalaisille kolmannen sektorin toimijoille hankeneuvontaa sekä hallinnointia. Tämän lisäksi osuuskunta tarjoaa taloushallintopalveluja keskisuomalaisille järjestöille. Tavoitteena on lisätä keskisuomalaisten yhdistysten osaamista mm. hanketoiminnan avulla. Aluejohtaja Petri Lehtoranta on yhdistyksen varapuheenjohtaja.

Keski-Suomen Yrittäjät ry

Keski-Suomen Yrittäjät ry on kiinteä osa Suomen Yrittäjien valtakunnallista organisaatiota. Se tukee toiminnallaan Suomen Yrittäjien tavoitteita ja huomioi omassa toiminnassaan maakunnassa toimivien jäsenyritysten tarpeet. Keski-Suomen Yrittäjät tekee työtä maakunnan yrittäjien hyvinvoinnin eteen. Keski-Suomen Liikunta on Keski-Suomen Yrittäjien jäsen ja tekee yhteistyötä mm. henkilöstöliikunnan edistämiseksi.

Keski-Suomen Järjestöareena

Keski-Suomen Järjestöareena on Keski-Suomen järjestökentän yhteistoimintayhteisöjen puolueeton, autonominen ja rakenteeltaan kevyt verkostomainen yhteenliittymä. Järjestöareena nimeää ja kutsuu verkostoonsa keskisuomalaisia järjestökentän yhteistoimintayhteisöjä, jotka edustavat toimialaa tai muuta merkittävää ryhmittymää. Aluejohtaja Petri Lehtoranta on Järjestöareenan jäsenedustaja.

Järjestöjen ja maakunnan kumppanuuspöytä

Järjestöjen ja maakunnan kumppanuuspöytä toimii linkkinä suhteessa maakuntaan Järjestöareenan tehtävien mukaisesti ja valmistelee näkökulmastaan asioita maakunnan poliittiseen päätöksentekoon. Se myös valmistelee Järjestöareenan tapaamiset ja Kumppanuuspöydän seuraavan kauden jäsenten valinnan. Aluejohtaja Petri Lehtoranta on kumppanuuspöydän liikunta-alan edustaja ja puheenjohtaja.

Keski-Suomen hyvinvointialueen järjestöjen ja seurakuntien asiantuntijaryhmä

Keski-Suomen hyvinvointialueen valmisteluun valittiin järjestöistä ja seurakunnista asiantuntijaryhmä, jonka tehtävänä oli valmistella mm. järjestöyhteistyön asiakirjaa sekä avustusperusteita tulevalle hyvinvointialueelle. Aluejohtaja Petri Lehtoranta oli työryhmän jäsen.

Keski-Suomen hyvinvointiryhmä

Työryhmän tärkeä tehtävä on ohjata alueellisen hyvinvointikertomuksen laadintaprosessi. Aluejohtaja Petri Lehtoranta on maakunnallisen hyvinvointiryhmän jäsen ja varapuheenjohtaja.

Länsi- ja Sisä-Suomen Liikuntaneuvosto

Keski-Suomen Liikunnan edustaja on Länsi- ja Sisä-Suomen liikuntaneuvoston jäsen.

Muut Keski-Suomen Liikunnan edustukset:

Ikiliikkuja liikuttaa –hankkeen järjestökumppaniverkoston Liikunnan alueiden edustaja	Jyrki Saarela
Jalkapalloliiton Itäisen alueen seurakehitystyöryhmä	Laura Härkönen
Jyväskylän kaupungin kansainvälisten tapahtumien kehittämishankkeen ohjausryhmän jäsen	Laura Härkönen
Jyväseudun kestävä liikumisen edistämisen työryhmä	Jyrki Saarela
Keski-Suomen Diabetesosaaajien verkosto Tul Sote/ K-S hyvinvointialue	Jyrki Saarela
Keski-Suomen elämäntapaneuvonnan kehitysryhmä	Jyrki Saarela
Keski-Suomen Elämäntaparyhmäohjaajien maakunnallinen verkosto	Jyrki Saarela
Keski-Suomen Liikuntaneuvonnan kehittämisverkosto	Jyrki Saarela
Keski-Suomen perhekeskusyhdysheikilöiden verkosto	Jyrki Saarela
Keski-Suomen työpaikkojen työhyvinvointiverkosto	Jyrki Saarela
Lajiliittojen ja liikunnan aluejärjestöjen seurakehittäjien verkosto	Laura Härkönen
Liikkuva aikuinen- ohjelman ja aluejärjestöjen teli -kehittäjät verkosto	Jyrki saarela
Liikkuva Perhe -ohjelman Perheliikunnan verkosto	Jyrki Saarela
Liikkuva Suomi –hankkeen ohjausryhmä	Jyrki Saarela
Liikunnan aluejärjestöjen koulutustyöryhmä	Jyrki Saarela
Liikuntaneuvonnan starttifoorum, Liikkuva-aikuinen ohjelma	Jyrki Saarela
Meijän Polku, ydinryhmä	
Perhekeskuskehittämisen alatyöryhmä Tul Sote/ K-S hyvinvointialue	Jyrki Saarela
Perheiden elintapaohjauksen valtakunnallinen vertaiskehittäjäryhmä	Jyrki Saarela
Seuratuen alueellisen lausuntotyöryhmä, puheenjohtaja	Laura Härkönen
Suomen Olympiakomitean Liikkujan Polku -verkosto	Jyrki Saarela
Suomen Olympiakomitean Liikkujan Polku perheliikunnan teemaryhmä	Jyrki Saarela
Teli -kehittäjien ikääntyvien liikumisen edistämisen työryhmä	Jyrki Saarela
Viisaan liikumisen verkosto VILI	Jyrki Saarela
Voimisteluliiton vaikuttajaverkoston jäsen	Laura Härkönen
Avoimet ovet-verkosto	Mira Autio
Jyväskylän kaupungin soveltavan liikunnan verkosto	Mira Autio
Aktiivinen ja hyvinvoiva korkeakoulu ohjausryhmä	Jouni Vatanen
Jyväskylän kaupungin harrastamisen työryhmä	Jouni Vatanen
Liikunnan aluejärjestöjen VOK-työryhmä	Jouni Vatanen
Liikunnan aluejärjestöjen Harrastamisen työryhmä	Jouni Vatanen
Keski-Suomen kestävyysliikunnan kehittämisryhmä	Jouni Vatanen
Aktiivinen ja hyvinvoiva korkeakoulu	Jouni Vatanen
Jyväskylän kaupungin harrastamisen työryhmä	Jouni Vatanen

7.2. Lausunnot, mielipidekirjoitukset, tiedotteet

Lausunnot:

- Alueiden yhteinen lausunto liikuntalain muutoksista 16.8.

Puheenvuorot:

- puheenvuoro K-S hyvinvointialueen roolista YLE:n vaalichatissa 13.1.	maakunnallinen chat
- puheenvuoro sotejärjestöille (järjestöt hyvinvointialueella) 17.1.	valtakunnallinen Teams
- puheenvuoro K-S hyvinvointialueen valmistelutoimielimen loppuseminaarissa 24.3.	maakunnallinen Teams
- puheenvuoro Keski-Suomen sivistysjohtajien tilaisuudessa 2.6.	maakunnallinen Teams
- puheenvuoro Soste-seminaarissa (vaikuttaminen) 23.8.	valtakunnallinen Teams
- puheenvuoro Suomen Mielenterveyden keskusliiton tilaisuudessa 11.10.	30 os.
- puheenvuoro Soveli ry:n tilaisuudessa 3.11.	valtakunnallinen Teams

Mielipidekirjoitukset:

Mielipide 9.1.2022: Liikunnan aluevaaliehdokkaat, astukaa esiin!

<https://www.ksml.fi/paakirjoitus-mielipide/4431491>

Mielipide 5.4.2022: Liikunnan edistäminen hyvinvointialueen strategiaan

<https://www.ksml.fi/paakirjoitus-mielipide/4538534>

Kirjelmät:

- KesLin onnittelukirje aluevaltuutetuille 12.1.
- järjestöjen onnittelukirje aluevaltuutetuille 22.2.
- kirje aluevaltuutetuille (Liikuntaosaksi terveyden edistämistä) 7.9.
- kirjelmä tulevasta järjestörahoituksesta hyvinvointialueen päättäjille 5.9.

Verkostotapaamiset

Keski-Suomen liikunnan viranhaltijat -verkostotapaaminen 9.6. 25 os.

Keski-Suomen liikunnan viranhaltijat -verkostotapaaminen 17.11. Teams 30 os.

8. Aluepäivät 2022

Liikunnan aluejärjestöjen henkilöstöpäivät eli aluepäivät saatiin kahden koronavuoden jälkeen onnistumaan Laukaan Peurungassa 17.-19.8. Tapahtumassa olivat mukana aluejärjestöjen sidosryhmät kuten Opetus- ja kulttuuriministeriö, Suomen Olympiakomitea, Suomen Paralympiakomitea, Opetushallitus, JAMK/Likes, Jyväskylän yliopisto, KIHU sekä Keski-Suomen sairaanhoitopiiri. Myös kulttuuriministeri Petri Honkonen lähetti osallistujille tervehdyksen videon välityksellä.

Aluepäivien teemana oli yhdessäolo, ja se toteutettiin rallihengen mukaisena tapahtumana. Tapahtumassa oli osallistujia 130 henkilöä.

9. Yhteenveto toiminnasta

Tapahtumat	Määrä	Osallistujat
Koulutukset	81	1159
Verkostotapaamiset	81	679
Sparraukset ja kehittämistilaisuudet	424	934
Auditoinnit (Tähtiseura)	6	59
Seurafoorumit	7	122
Webinaarit	7	289
Tapahtumat	18	6480

10. Talous

Vuosi päättyi tulokseen 26 432,27 mikä mahdollistaa sekä varautumisen tuleviin vuosiin, että yleisellä tasolla toiminnan ja palvelujen kehittämiseen. Positiivinen tulos syntyi pääosin ennakoimattomista sopimuksista.

TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2022 EUR	1.1.-31.12.2021 EUR
VAR SINAINEN TOIMINTA		
TUOTOT YHTEENSÄ	279 245,02	211 535,16
KULUT		
HENKILÖSTÖKULUT		
HENKILÖSTÖKULUT YHTEENSÄ	-242 461,04	-238 162,38
HENKILÖSIVUKULUT YHTEENSÄ	-48 432,88	-46 492,43
HENKILÖK. MUUT SOS.KULUT YHTEENSÄ	-3 074,28	-1 930,48
HENKILÖSTÖKULUT YHTEENSÄ	-293 968,20	-286 585,29
POISTOT YHTEENSÄ	-280,44	-373,92
MUUT KULUT		
VUOKRAT YHTEENSÄ	-68 449,08	-65 111,76
MUUT VUOKRAT YHTEENSÄ	16 991,02	35 438,51
OSTETUT PALVELUT YHTEENSÄ	-66 360,28	-58 758,60
MATKAT JA MAJOITUKSET YHTEENSÄ	-33 937,29	-10 664,19
MATERIAALIKULUT YHTEENSÄ	-27 613,17	-23 182,21
MUUT TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-66 385,87	-39 055,92
MUUT KULUT YHTEENSÄ	-245 754,67	-161 334,17
KULUT YHTEENSÄ	-540 003,31	-448 293,38
VAR SINAINEN TOIMINTA YHTEENSÄ	-260 758,29	-236 758,22
VARAINHANKINTA		
TUOTOT YHTEENSÄ	69 744,15	38 268,21
KULUT YHTEENSÄ	-1 157,48	-381,00
VARAINHANKINTA YHTEENSÄ	68 586,67	37 887,21
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA		
TUOTOT YHTEENSÄ	289,87	3 358,02
SIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA YHTEENSÄ	289,87	3 358,02
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ YHTEENSÄ	-191 881,75	-195 512,99
YLEISAVUSTUKSET YHTEENSÄ	218 314,02	222 500,00
TILIKAUDEN TULOS YHTEENSÄ	26 432,27	26 987,01
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ) YHTEENSÄ	26 432,27	26 987,01

Keski-Suomen Liikunta ry**TASE**

	31.12.2022	31.12.2021
	EUR	EUR
V a s t a a v a a		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet	841,32	1 121,76
Sijoitukset	1 184,66	1 184,66
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	2 025,98	2 306,42
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
SAAMISET	81 464,56	67 911,95
Rahoitusarvopaperit	94 274,23	94 274,23
Rahat ja pankkisaamiset	123 713,83	97 384,96
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	299 452,62	259 571,14
V a s t a a v a a yhteensä	301 478,60	261 877,56

Keski-Suomen Liikunta ry**TASE**

	31.12.2022	31.12.2021
	EUR	EUR
V a s t a t t a v a a		
OMA PÄÄOMA		
Pääoma	211 921,45	184 934,44
Tilikauden voitto (tappio)	26 432,27	26 987,01
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	238 353,72	211 921,45
VIERAS PÄÄOMA		
VIERAS PÄÄOMA		
Saadut ennakot	5 571,00	5 071,00
Ostovelat	9 247,45	2 708,57
Siirtovelat	43 853,13	38 051,86
MUUT VELAT	4 453,30	4 124,68
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	63 124,88	49 956,11
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	63 124,88	49 956,11
V a s t a t t a v a a yhteensä	301 478,60	261 877,56

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Keski-Suomen Liikunta ry:n jäsenille

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olen tilintarkastanut **Keski-Suomen Liikunta ry:n** (0953553-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2022. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonani esitän, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan yhdistyksen toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausunnon perustelut

Olen suorittanut tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiani kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*. Olen riippumaton yhdistyksestä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaani tilintarkastusta ja olen täyttänyt muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuuteni. Käsitykseni mukaan olen hankkinut lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen velvollisuudet

Hallitus vastaa tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus vastaa myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka se katsoo tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus on tilinpäätöstä laatiessaan velvollinen arvioimaan yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuvissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos yhdistys aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenani on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntoni. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytän ammatillista harkintaa ja säilytän ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistan ja arvioin väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelen ja suoritan näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankin lausuntoni perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että

väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäyttöön voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.

- muodostan käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäkseni suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta en siinä tarkoituksessa, että pystyisin antamaan lausunnon yhdistyksen sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- arvioin sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teen johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teen hankkimani tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aiheutta epäillä yhdistyksen kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätökseni on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, minun täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessani lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntoni. Johtopäätökseni perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei yhdistys pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioin tilinpäätöksen, liitetiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoin hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistan tilintarkastuksen aikana.

Jyväskylä 31. maaliskuuta 2023

Martti Olli, HT

Alvanranta 51

40270 Palokka

